

1 CORINTIOS

Saludo

¹ Núa Pablo, nutànàacué pirí cuyàluta. Dios idéca imáidaca núa nuíbaidacaténá Jesucristo irípiná iyúwa apóstol, Jesucristo ibànùacaténá núa càide iyúwa Dios iwàwáaná nucàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali wenàiwicanáí irí. Yáí wéenàsàiri Sóstenes yeebáidéerica Jesucristo itàacáí iyaca nacáí núapicha cháí. Yá Sóstenes itànàacuéca pirí núapichani, yáí cuyàlutaca. ² Nutànàacué pirí cuyàluta píacué Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacáí, iyéeyéica Corinto iyacàlená irícu. Peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacáí, íná pìyacuéca abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá nacáí Dios idéca masacàaca imànicuéca píiwitáise yàasunáicaténácué píá, íibaidéeyéipiná abéerita Dios irípiná. Dios idéca imáidacuéca píá yàasunáipináwa, náapicha macáita wenàiwica isutéeyéica yáawawa Wáiwacali Jesucristo ícha macáí cáli ínata, yáí Wáiwacali, Náiwacali nacáí. ³ Nusutácué Wáaniri Dios ícha pirípiná, Wáiwacali Jesucristo nacáí namàníinápinácué pirí cayábéeri mawèníri iyú manuísíwata, namàacáanápinácué pìyaca matuìbanáiri iyú.

Bendiciones por medio de Cristo

⁴ Nùaca cayábéeri Dios irí pìwalicué mamáalàacata Dioscáiná idéca imànicuéca pirí cayábéeri mawèníri iyú Cristo Jesús ìwalíise, yáí pìyéericuéca abédanamata yáapicha. ⁵ Pìyacáinácué abédanamata

Cristo Jesús yáapicha, íná Dios idéca càasuca imànicuéca pía madécaná chàinisi chènuníiséeri iyú. Iná yéewa píalimácué picàlidaca Cristo iináwaná ìwali cayábéeri iyú. Píaliácué nacáíwa cayába ìwali yái tàacáisi báisíríca. ⁶ Càita peebáidacuéca tàì íiméeri iyú yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iináwaná ìwali. Peebáidacuéca Cristo itàacái, íná yéewa pìyacuéca siùcade machacànírí iyú Dios iicápiná. Càita píasáidacuéca báisírícani, yái tàacáisica. ⁷ Iná canáta pimáapuèricuéca chàinisica quiríta Dios néeséeri idècunitàacá picùacuéca Wáiwacali Jesucristo yàanàaca àniwa. ⁸ Yá Dios ichàiniadapínácué piwàwawa peebáidacáténácué itàacái àta èeri imáalàacatalépinátawa yéewanápiná canáta yéewanácué nacháawàaca pía Wáiwacali Jesucristo yàanàacaalí àniwa. ⁹ Dios imàni càiripináta càide iyúwa icàlidáaná. Yá idéca imáidacuéca pía yàasu wenàiwicapináwa pìyacáténácué abédanamata Dios Iiri yáapicha, yái Wáiwacali Jesucristoca.

Divisiones en la iglesia

¹⁰ Píacué nuénánáica, nusutácué píicha manuísíwata Wáiwacali Jesucristo ípidená ìwali yàasu wenàiwicacáinácué pía, abédanamacué pimànica píiwitáisewa; picácué quirínama píseríaca píichawáaca. Abédanamacué píiwitáise canánama píapichawáaca, abéeri íiwitáisesi iyúta. ¹¹ Càicuéca núumaca pírí, píacué nuénánáica, níacáiná Cloé uénánái nacàlidaca nulíni picuísáyacáanásacuéwa pìyaca. ¹² Nuémìacuéca piináwaná ìwali abénaméeyéi péená íimaca: “Núacata Pablo yéewáidacalé píichacué”; áibanái nacái íima: “Núacata Apolos

yéewáidacalé píchacué”; càita nacái áibanái náimaca: “Núacata Pedro yéewáidacalé píchacué”; áibanái nacái íima: “Núacata Cristo yéewáidacalé píchacué”, càì náimaca. ¹³ Quéwa abéericata yái Cristoca, càmirita wáalimá waseríacani, wíacáiná yeebáidéeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica cháí èeri irìcu. Canáca yéewaná waseríaca Cristo iiná. Iná báawéeriquéi piseríanácuéca píchawáaca. Núa nacái, Pablo, càmitaté nuétáwa píchawalínácué pibáyawaná ìwalíse. Càmitatécué nacái pibautizáwa nuípidená ìwali. Iná báawéeriquéi picàlidáanácuéca pìwaliwáaca nuéwáidacalécuéca pía áibanái íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ¹⁴ ¡Núaca Dios irí cayábéeri canácáinaté nubautizéerica péenácuéca, ipíchanácué píimaca pìwaliwa nuéwáidacalécuéca pía áibanái íicha! Níawamita Crispo, Gayo, níai nubautizéeyéicaté nùyacaalítécué píapicha. ¹⁵ Iná caná yéewaná náimaca nabautizáanásawa nuípidená ìwali. ¹⁶ Quéwa nubautizácaté nacái Estéfanas yéenanái, quéwa càmita núalimá nuwàwalica asáisi nubautizácaalíté áibanái. ¹⁷ Càmicáinaté Cristo ibànùacué núa pìyacàle néré nubautizáanápíná madécaná wenàiwica. Néese Cristo idéca ibànùaca núa nucàlidacaténá wenàiwicanái iríni Cristo iwàwa iwasàaca nía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Quéwa càmita nucàlida cayábanaméeri tàacáisi iyúni càide iyúwa casímáiná èeri mìnánái yéemíaca càimíyéica yeebáida Dios itàacái. Càmita nuwàwa nucàlidacani èeri mìnánái yáalíacái iyú, ipíchanácué wenàiwicanái iimáichaca abéerita yái Cristo yéetánácawa iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, yái Cristo yéetéericatéwa cruz ìwali wáichawalíná.

Cristo, poder y sabiduría de Dios

¹⁸ Wacàlidaca wèepunícawa yái tàacáisica: Cristo yéetácatéwa wáichawalíná cruz ìwali, íná yéewa yáalimá iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Aibanái yèeyéipinácawa infierno irìculé néemìacaalí yái tàacáisica, yá naicácani iyúwa máiwitáiséeyéi itàacái, náimaca càmítasa yéewa cáiwitáiséeyéi yeebáidacani. Quéwa wía Cristo iwasèeyéipiná Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, wéemìaca cáalíacáiri iyúni, yái tàacáisica, wáalíacáináwa weebáidacaalí yái tàacáisi Cristo ìwali, yásí Dios iwàlisàidaca wáiwitáise cayábéeri iyú íiwitáise cachàiníiri iyúwa. ¹⁹ Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái. Dios ímacaté:

“Yá numáalàidapíná náicha náalíacái, níái ínáidéeyéicawa cáalíacáica nuícha nía, cayábéeyéi nacái iicáca èeri mìnánái yáalíacái. Càipíná nacái núasáidaca càmíta báisí náalíacawa”,

íimaca yái Diosca.

²⁰ Iná canáca iwèni meedá yái náalíacáica, níái èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Dios, éwita náináidacáanítawa cáalíacáica nía, néewáida nacái áibanái, náalía nacái natàaníca èeri yàasu wawàsi ìwali. ¡Dios idéca yáasáidaca canáca iwèni meedá yái èeri mìnánái yáalíacáica càmíiyéica yeebáida Dios!

²¹ Máiní cáalíacáica Dios áibanái ícha canánama. Dios ínáidacatéwa càmínápináté imàaca èeri mìnánái yáalíacawa ìwali náalíacái iyúwa. Néese Dios ínáidacatéwa iwasàanápínáté wía yàasu yùuwichàacáisi íchawa, ìwalíise yái weebáidáanáca tàacáisi ímérica Cristo yéetácatéwa wáichawalíná

cruz ìwali. Aibanáí èeri m̀nanáí càmíiyéica yeebáida Cristo, caná iwèni naicáca yáí tàacáisica.

²² Abénaméeyéi judío náimaca neebáidáanápínása Cristo itàacáí naicácaalí wamànica áiba wawàsi càmíirica wenàiwica idé imànica wáasáidacaténá wadèniaca Dios ichàini chènuníiséeri. Nía nacáí càmíiyéica judío, caná iwèni naicáca yáí tàacáisica càmíicáiná ìya abédanamata náalíacáí yáapicha, yáí èeri m̀nanáí yáalíacáica. ²³ Quéwa wacàlidaca yáí tàacáisica: Yáí Jesucristoca, yácata Mesías, Dios ibànùericaté icùacaténáté judíonáí. Néese yáí Mesíasca yéetácatéwa wáichawalíná cruz ìwali. Judíonáí yéemìacaalí yáí tàacáisica, càmíita nawàwa neebáidacani. Nía nacáí càmíiyéica judío néemìacaalí yáí tàacáisica, yá caná iwèni naicácani iyúwa máiwitáiséeyéi itàacáí. ²⁴ Quéwa wía Dios imáidéeyéica yàasunáipináwa, judíocaalí wía, càita nacáí càmíacaalí judío wía, weebáidaca yáí Mesíasca, ípidenéerica Cristo, yéetéericatéwa cruz ìwali, wáalíacáináwa Cristo idèniaca Dios ichàini manuírí, idèni nacáí Dios yáalíacáí iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ²⁵ Dios ibànùacaalíté Cristo yéetácaténáwa wáichawalíná, yáté caná iwèni èeri m̀nanáí iicáca yáí Dios imàníríca, quéwa Dios imànicaté máiní cáalíacáiri iyú macáí èeri m̀nanáí yáalíacáí íicha. Naicácaté Cristo iyúwa machawàaquéeri wenàiwica, yéetáicáinatéwa máiní báawéeri iyú cruz ìwali, quéwa wáalíacawa Cristo yáasáidacaté ìyaca walí Dios ichàini máinírí manuíca macáí èeri m̀nanáí ichàini íicha. ²⁶ Píacué nuénánáica, iwàwacutácué píwàwalica Dios imáidacatécué pía yàasunáipináwa nàyacaalítécué pèewi máisibáwanáita cáalíacáiri èeri m̀nanáí

íiwitáise iyú, máisibáwanái péenacué nacái ichùulièyéicaté áibanái wenàiwica, càitacué nacái pisèenáimi càmítaté máini càasuca nía, càmita nacái máini cachàinica nía cháí èeri irìcu. ²⁷ Aibanái èeri mìnánái càmíiyéi yeebáida Dios naicácuéca pía iyúwa máiwitáiseeyéi, quéwa Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa ibáiniadacaténá wenàiwica ínàidéeyéicawa cáaliacáica nía áibanái íicha canánama. Càita nacái èeri mìnánái iicácuéca pía iyúwa machawàaquéeyéi, quéwa Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa ibáiniadacaténá wenàiwica cachàiniyéica iicáca yáawawa. ²⁸ Dios yeedácatécué pía yàasunáipináwa, piacué áibanái iiquéeyéica iyúwa báawéeyéica meedá, iyúwa canéeyéica iwèni nacái, iyúwa càmíiyéica máini cachàini cháí èeri irìcu, iyúwa wawàsi càmíirica íya. Càita Dios yeedácatécué pía yásáidacaténá caná iwèni iicáca èeri mìnánái ichàini, cawinácaalí cáimacáiyéica iicáca yáawawa áibanái íicha canánama. ²⁹ Iná canáca yéewaná cachàinica wenàiwica iicáca yáawawa Dios yàacuésemi, ibatàa abéeripiná. ³⁰ Quéwa Dios idéca imàacacué pìyaca abédanamata Cristo Jesús yáapicha. Dios imàaca nacái Cristo yásáidaca walí Dios íiwitáise cáaliacáiri. Dios nacái mabáyawanáca iicáca wía ìwalíise yái Cristo yéetánacawa wáichawalíná. Cristo nacái masacàaca imànica wáiwitáise wabáyawaná íicha yéewacaténá wáibaidaca abéerita Dios irípiná, iwasàaca nacái wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ³¹ Iná canáca yéewaná cachàinica waicáca wíawawa. Càité profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Picá picàlida piináwaná ìwaliwa máinicasa cayábéerica pía áibanái iicácaténá pía cáimiétaquéeri iyú; néese picàlida

Wáiwacali iináwaná ìwali, macáita yáí cayábéerica Wáiwacali imànírica pirí, yéewacaténá áibanái iicáca Wáiwacali cáimiétaquéri iyú”, ímaca yáí Dios itàacáica.

2

El mensaje de Cristo crucificado

¹ Quéwacué nuénánái bàaluté nùanàacaalítécué pìatalé, nucàlidacatécué pirí yáí tàacáisi Dios ibéericaté wenàiwicanái íicha; siúcáisede Dios imàacaca wacàlidacuéca piríni, íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Càmitaté nucàlidacué piríni càulenéri tàacáisi iyú, càmita iyú nacái yáí èeri mìnánái yáalíacáica càmiyéica yeebáida Dios. ² Néeseté nùyacaalítécué píapicha, yáté nuínáidacawa nucàlidáanápínacué pirí abéerita Jesucristo iináwaná ìwali, abéerita yáí tàacáisi íméerica Jesucristo yéetácatéwa cruz ìwali wáichawalíná, iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ³ Càmitaté nucàlidacué piríni nuchàini iyúwa núalíacáinatéwa nuwàwacutáca Dios iyúudàaca núa. Nutatácatéwa nucalùniwa Dios iicá máinicáinaté nuwàwaca numànica macáita càide iyúwaté Dios ichùulianá núa. ⁴ Nutàanícaalíté píapichacué, nucàlidacaalíté nacái pirí yáí tàacáisica, càmitaté nuwàwa nuchìwáidacuéca pía èeri mìnánái yàasu tàacáisi iyú, nuwènúadacaténáté píiwitáise. Néese, Espíritu Santoquéi iwènúadéericatécué píiwitáise Dios ichàini iyú peebáidacaténáté Jesucristo itàacái. ⁵ Càité Dios imàacaca nucàlidacuéca piríni yéewacaténá macáita náalíacawa càmitacué yáalimá èeri mìnánái yáalíacái iwènúadaca píiwitáise

Dios irípiná, néese abéericata Dios ichàini idéca imàacacué peebáidaca Jesucristo.

Dios se da a conocer por medio de su Espíritu

⁶ Quéwa wacàlidaca tàacáisi yáasáidéerica Dios yáalíacái wenàiwicanái irí wàyacaalí wenàiwicanái yáapicha yeebáidéeyéica Jesucristo tàì íméri iyú. Quéwa yái yáalíacáisi wacàlidéerica iyú nalíni, cà míricata èeri mìnánái yáalíacái, níái cà míiyéica yeebáida Dios, cà míricata nacái náalíacái níái icuèyéica yái èeriquéi, imáalèeripinácawa mesúnamáita. ⁷ Néese wacàlidaca nalí tàacáisi yáasáidéerica nalí Dios yáalíacái, yái tàacáisi Dios ibèericaté èeri mìnánái íicha. Bàaluté ipíchawáiseté Dios idàbaca èeriquéi, néenialité Dios íináidacawa imàacáanápínaté wàyaca yáapicha chènuniré cáimiétacanéri iyú, icànéeyéipínaca mèlumèlúri iyú nacái, wacùacaténá yáapicha macáita. Quéwa, quèechatécáwa càmitaté Dios icàlida wenàiwicanái iríni. ⁸ Níara èeri mìnánái icuèrinánáica inuèyécaté Wáiwacali cruz ìwali, càmitaté náalíawa Dios íináidacatéwa imànínápínaté walí cayábéeri. Náalíacaalítéwa ìwalítá, yá càmitaté nanúa Wáiwacalítá, yái máiníríca cáimiétacanáca, cachàiníríca nacái íiwitáise, icànéerica mèlumèlúri iyú chènuniré, icuèrica macáita Dios yáapicha. ⁹ Quéwa Dios idéca imàacaca wáalíacawa ìwali yái cayábéerica imànírípináca walí. Càité profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica:

“Dios idéca ichùnìaca nalípiná cayábéeri wawàsi, níái cáininéeyéica iicáca Dios, yái cayábéeri wawàsi cà míricáwaca wenàiwica iicá, cà míricáwaca nacái néemla iináwaná ìwali, yá nacái cà míricáwaca náináidawa ìwali”,

íimaca yái Dios itàacáica. ¹⁰ Yácata wawàsi Dios imàaqueérica Espíritu Santo yéewáidaca wía ìwali, yácáiná Espíritu Santo yáalíaca Dios íiwitáise ìwali macáita, àta cànínacaalí Dios ínáidáanáwa iwàwalicúsewa nacái, yái càmírica áiba yáalía yéemíaca cànínacaalí íimáaná.

¹¹ Canáca áiba wenàiwica yáliériwa cànínacaalí áiba wenàiwica ínáidáanáwa iwàwalicúsewa, Abéericata yái wenàiwica yáliéricawa cànínacaalí ínáidáanáwa iwàwalicúsewa. Càita nacái abéericata Espíritu Santo yái yáliéricawa cànínacaalí Dios ínáidáanáwa iwàwalicúsewa. ¹² Dios càmítaté ibànùa wawàwaliculé áiba wenàiwica íiwitáise, néese ibànùacaté walí Espíritu Santo yéewacatená Dios íiwitáise ìyaca wawàwalìcu, yéewanápiná wáalíacawa ìwali yái wawàsi cayábanaméerica Dios yèerica walí. ¹³ Wéewáidacué pía píalíacatenácué ìwali yái cayábéerica Dios imànírica walí, yá wacàlidacuéca píriní càide iyúwa Espíritu Santo yéewáidáaná wía, yái Espíritu Dios néeséerica. Càmitacué wacàlida píriní èeri mìnánái yáalíacái iyú yái néewáidéericawa ìwali cháí èeri iricu. Néese wacàlidacué píriní píalíacatenácuéwa Dios íiwitáise ìwali càide iyúwa Espíritu Santo iwàwáanácué íimaca píri, píacué idènièyéica iwàwalicuwa yái Espíritu Santo.

¹⁴ Aibanái càmíiyéica idènà Espíritu Santo nawàwalicuwa, càmíta neebáida iyúwa Espíritu Santo Dios néeséeri yéewáidáaná wía, caná iwènicáiná naicáca Espíritu Santo yàasu tàacáisi. Càmita nacái náalía néemíaca cànínacaalí íimáaná, níacáiná níawamita cawinácaalí idènièyéica Espíritu Santo iwàwalicuwa, níata yáalía yéemíaca cànínacaalí íimáaná yái Espíritu Santo yàasu tàacáisica. ¹⁵ Quéwa

wía idèniyèyéica Espíritu Santo iwàwalìcuwa wáalíaca cayábèeri ìwali báawéeri íchaná. Canáca yéewaná èeri mìnánái nayúunáidaca wáináidacawa máiwitáiséeri iyú wawàwalìcuísewa. ¹⁶ Càulenáca náichani, yái iyúwa wáináidáanáwa càmicáiná nadènià Cristo íiwitáise càide iyúwa wadènià. Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Canáca wenàiwica yáaliériwa càinácaalí Wáiwacali íináidáanáwa iwàwalìcuísewa. Eeri mìnánái nacái càmita náalimá nàalàaca Wáiwacali nacàlidacaténá írini càinácaalí iwàwacutáanápíná imànica”, càí íimaca. Quéwa wía yeebáidéyéica Cristo itàacái, wíata yáalíawa ìwali yái Cristo íináidáanácawa iwàwalìcuísewa wadèniàcáiná Cristo íiwitáise.

3

Compañeros de trabajo al servicio de Dios

¹ Néeni, píacué nuénánáica, ¿cánácué càmitàacá pibatàa Espíritu Santo yéewáidaca píá? ¿Cánácué píináidawa mamáalàacata iyúwa èeri mìnánái canéeyéica irí Espíritu Santo? Iná càmitaté núalimá nuéwáidacuéca píá càulenéeri tàacáisi iyú Cristo ìwali, néseté iwàwacutácué nuéwáidaca píá màulenéeri tàacáisi iyú càide iyúwa sùmanáicaalícué píá, càmiyéica yáalía yéemiaca càinácaalí íimáaná, yái càulenéeri tàacáisica. ² Nuéwáidacatécué píá éeréeri iyú càide iyúwa nàacaalí quìrasì ìiraca ìinisi càmicáiná yáalimá iyáaca ìinási. Nuéwáidacatécué píá màulenéeri tàacáisi iyú, càmicáinácué píalía péemiaca càinácaalí íimáaná yái càulenéeri tàacáisica. ¡Siùca nacáide mamáalàacata càmitacué píalía péemiacani!

³ ¡Càmitacué píalía péemiaca càinácaalí càulenéeri

tàacáisi ímáaná pidèniàcáinácué èeri m̀nanáí íiwitáise mamáalàacata! Núalíacawa báawacuéca piicáyacacawa p̀asu cawèníri ìwalísewáaca, báawacué nacái piicáyacacawa macáicáiná péenácué iwàwaca áibanáí iicácani iyúwa cachàiníri áibanáí íicha canánama ichùuliacaténácué pía macáita. Iná picuísáyacacuécawa p̀iyaca nacái, piseríacuéca píichawáaca nacái. Iná pidèniacuéca mamáalàacata èeri m̀nanáí íiwitáise, mamáalàacata nacái pimànicuéca p̀iacawa càide iyúwa èeri m̀nanáí imàníná càmíiyéica yeebáida Cristo itàacái. ⁴ Abénaméeyéi péenácué íimaca: “Núacata Pablo yéewáidacalé píichacué”, càì náimaca; áibanáí nacái íimaca: “Núacata Apolos yéewáidacalé píichacué”, càicaalícué píimaca, yá p̀epunícuécawa càide iyúwa èeri m̀nanáí íináidáanáwa báawéeri iyú.

⁵ Càmitacué cayába càì píináidacawa, càmíiyéicáiná cachàini wía áibanáí íicha, núa Pablo, yá nacái Apolos. Dios yàasu wenàiwicaca wía, íibaidéeyéica irípiná. Wacàlidacatécué pirí Wáiwacali iináwaná peebáidacaténácué itàacái. Wadéca wamànica yái wáibaidacalécawa Wáiwacali imàaquéericaté walí. ⁶ Péemíacué comparación: Abéeri náiwacali idèniaca ibànacale yàalunáwa. Yá ibànùaca yàasu wenàiwicawa ibànacaténá néré. Néese ibànùaca yàasu wenàiwicawa áiba yùucùacaténá néré úni, ipíchaná chuìca cáli. Yá Dios imàacaca bànacalé idàwinàacawa cayába. Càita nacái Wáiwacali ibànùacaté núa píatalécué nuíbaidáanápinaté irí p̀ewibàa nuéwáidáanápinácué pía itàacái iyú quéecháwanáimi; néeseté Wáiwacali ibànùacaté Apolos íibaidacaténá irípiná núamirìcubàa yéewáidacaténácué pía mamáalàacata Cristo ìwali

cachànicaténacué píiwitáise Cristo ìwali. Quéwa abéericata Dios yái imichàidéericuéca píiwitáise. ⁷ Iná núa ibànéericaté Dios itàacái piwàwalìcu, Apolos nacái yái icuèricatécué pía núamirìcubàa, càmíiyéi cachàini wía áibanái ícha, yácáiná Diosca yái abéericata imichàidéericatécué píiwitáise. ⁸ Apolos, núa nacái wáibaidaca Dios irípiná wáapichawáaca, Dios yàasu wenàiwicacáiná wía. Càmita cachàini abéeri wéená áiba wéená ícha, néese Dios idéca imàacaca walí wáibaidacalépiná méetàucunamata wáichawáaca. Quéwa Dios yàapiná nawèni cawinácaalí íibaidéeyéica irípiná. Yàapiná nawèni ìwalíise yái namànínáca náibaidacaléwa Dios imàaquéerica nalí. ⁹ Wíata íibaidéeyéi Dios irípiná wáapichawáaca, quéwa píacué, càicuéca píade iyúwa Dios ibànacale, cáininéerica Dios íicáca, iyúwa nacái cayábéeri capìi Dios imàníirica iyaca. Iná Dios ibànùaca wía wáibaidacaténá irípiná wayúudàanápínacué pía. ¹⁰ Péemiacué comparación: Aiba wenàiwica iwàwacaalí imànica cayábéeri capìi íba icapèená, yásí quéechacáwa ibànùaca yàasu wenàiwicawa irìadacaténá néré cachàiníiri íba ibàlùadacatáipínáca íinata capìi iwáiná. Néese capìi íiwacali ibànùaca yàasu wenàiwicawa áibanái náawináidacaténá cayábanaméeyéi íba capìi iwáinápiná. Nabàlùadaca capìi iwáiná cachàiníiri íba íinata, yái íba idàbáanéeri wenàiwica irìadéerica. Yái Dios, càicanide iyúwa náiwacali ichùulièrica namànica capìi. Quéechatécáwa Dios ibànùacaté núa yàasu wenàiwica nucàlidacaténá wenàiwicanái irí Jesucristo íináwaná ìwali. Siùcade Dios ibànùaca áibanái yéewáidacaténá wenàiwica mamáalàacata.

Quéwa cawinácaalí Dios ibànuèrica yéewáidacaténá wenàiwica, iwàwacutá iicáca íchawa cayába imànicaténá machacàníiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná. ¹¹ Yái Jesucristoca, càicanide iyúwa idàbáanéeri íba cachàiníiri nalladéerica cayábéeri iyú nabàlùadacatáipináca íinata capìi iwáiná. Yái nuéwáidáanáca wenàiwica Jesucristo ìwali, càicanide iyúwa nalladacaalí cayábéeri iyú idàbáanéeri íba cachàiníiri. Canáca yéewaná áibanái yéewáidaca wenàiwica méetàuculé ícha yái tàacáisica, canácáiná áiba Jesucristo ícha weebáidéeripiná itàacái iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. ¹² Wéewáidacaalí wenàiwica cáalíacáiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná, nàyacaténá machacàníiri iyú, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, yásí càica wíade iyúwa wenàiwica ichanàidéeyéica cawèníiri wawàsi capìi iwáinápiná, yái oroca, quírameníiri plata nacái, cawèníiri íba nacái, yái cayábanaméeri wawàsi càmírica yéewa quichái imáalàidaca. Quéwa wéewáidacaalí nía canéeri iwèni tàacáisi iyú, càmírica iyúudàa nàyaca machacàníiri iyú Dios iicápiná, yásí càica wíade iyúwa wenàiwica ichanàidéeyéica púba capìi iwáinápiná, masicái nacái, sitùa íbáiná nacái, yái wawàsi quichái imáalàidéeripináca. ¹³ Aiba èeriwa, èeri imáalàacatáipínátawa, Dios yáasáidapiná amaláwacani yái wáibaidéerica irípiná, quichái yéenáiwaná yàanàpinácaalí. Néesequé quichái yáalímáidapiná iicáwa wáibadacalé wamànírica Dios irípiná cawiná íiwitáanácaalíni. Càipiná Dios yáasáidaca asásí cayábacaalíni, càmicaalí nacái caná iwèni, yái wéewáidáanáca wenàiwica.

14 Wéewáidacaalí wenàiwica cayába nàyacaténá machacàníiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná, yásí yái wáibaidéerica Dios irípiná ìdenìapíná quichái, càide iyúwa cawèníiri íba icapèená càmírica yeemáwa, yásí Dios yàapínáca wawèniwa, wía yàasu wenàiwicawa. ¹⁵ Quéwa càmicaalí wéewáida wenàiwica cayába nàyacaténá machacàníiri iyú Dios iicápiná, yásí quichái imáalàidapíná yái wáibaidéerica, càide iyúwa quichái yeemácaalí capìi idènièrica iwáináwa masicái meedá, yásí yái wáibaidéerica imáalàapínácawa wáicha, càmita nacái Dios yàapíná wawèni. Quéwa éwita yái wáibaidéerica imáalàacaalíwa wáicha, càicáaníta cáupíná wíawa quichái ícha iyúwa wenàiwica ipìacaalíwa quichái ipèrùa yèewíise, yá càmita wamáalàapínáwa.

¹⁶ Abénaméeyéi wenàiwica namànica manuíri capìi ípidenéeri templo, yá nawàlùacawa nàcaténá Dios icàaluíniná. ¿Càmitasicué píalíawa Dios yàasu temploca pía Espíritu Santo ìyacáinácué piwàwalícu? ¹⁷ Abéerita Dios irípinácué pía, càide iyúwa Dios icapèe. Píacatacué yái Dios yàasu temploca. Iná áibacaalí báawa imànicuéca píiwitáise cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí Dios yùuwichàidapíná manuísíwatani.

¹⁸ Picácué píináidawa máiníná cáalíacáica pía. Aibacaalí péenácué ínáidawa máiníná cáalíacáicani èeri mìnánái yáalíacái iyú, iwàwacutá iwènúadaca íiwitáisewa ícha yái ínáidáanácawa iicácaténá yáawawa iyúwa càmírica cáalíacái áibanái ícha. Càita yáalímá cáalíacáicani báisíiri yáalíacáisi iyú, yái yáalíacáisi yàanèerica Dios néese. ¹⁹ Caná iwèni Dios iicáca èeri mìnánái yáalíacái càide iyúwaté

profeta itànàaná Dios itàacái íiméerica: “Dios yùuwichàidapiná nía cawinácaalí cáimacáiyéica iicá yáawawa, níái icàlidéeyéica náalíánásawa manùba wawàsi ìwali cháí èeri mìnanáí íiwitáise iyú. Yái báawéerica nawàwéerica namànica áibanái irí, Dios imàacapiná yàanàaca nàwali idècunitàacá nachìwáidaca áibanái náalíacái iyúwa”, íimaca. ²⁰ Càité nacái áiba profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Wacuèriná Dios yáalíacawa canáca iwèni meedá yái náináidáanácawa cawinácaalí íináidéeyéica cáalíacáica èeri mìnanáí yáalíacái iyú”, íimaca. ²¹ Iná picácué cachàini piicáca píawawa ìwalíse yái áiba wenàiwica yéewáidáanáca píá, náiméerica ìwali cayábéericasani áibanái íicha yéewáidéeyéi wenàiwica. Iwàwacutácué cayábaca piicáca nía canánama abédanamata Dios imàacacáinácué pirí macáita. ²² Dios imàacacué pirí núa Pabloca, yá nacái Apolosca, yá nacái Pedro wéewáidacaténácué píá. Dios imàacacué pirí yái èeriquéi pìyacaténácué cháí èeri irícu. Imàacacué pirípiná nacái yéetácáisi. Imàacacué pirí nacái siùca èeride, macái èerita wapíchalépinácáwa nacái. Càicué Dios imàacaca pirí macáita. ²³ Yá Cristo yàasu wenàiwicacuéca nacái píá, Cristocáiná nacái Dios yàasu wenàiwicaca.

4

El trabajo de los apóstoles

¹ Càita iwàwacutácué pínáidacawa wàwali, wía apóstolca, íibaidéeyéica Cristo irípiná, Cristo ibànùacáiná wía wéewáidacaténácué píá iyú yái cayábéeri tàacáisica Dios ibèericaté áibanái íicha.

Siùcáise de Dios imàacaca wáaliacawa cayábéeri tàacáisi ìwali. ² Wenàiwica íbaidacaalí áiba irí, iwàwacutá imànica càide iyúwa íwacali ímáaná irí. ³ Iná càmita nuínáidawa ìwali yái píimáanacuéca nùwali, píimacaalícué nùwali càmitasa nuíbaida cayába. Càita nacái càmita nuínáidawa ìwali yái áibanái ímáanáca nùwali. Núa nacái canáca yéewaná núumaca nuíbaidacasa cayába Dios irípiná càmíicáiná núalimá núalíaca nuíwítáisewa càide iyúwa Dios yáalíanáwa. ⁴ Càmita nuwàwali asáisi numànicaalíte áiba wawàsi báawéeri, quéwa cawàwanáta nudéca numànica áiba wawàsi càmíirica núalíawa ìwali. Abéericata Wáiwacali yái yáaliéricawa, yácata yái icàlidéeripináca nuináwaná ìwali asáisi nuíbaidacaalíte irípiná cayába, càita nacái canéerica iwènicaalí meedáni, yái numàníricaté. ⁵ Iná picácué picàlida áibanái iináwaná ìwali càmitasa náibaida cayába Dios irípiná. Picùacué Wáiwacali yàanàanápiná, yásí yáasáidapiná amaléeri iyú yái wamàníirica ibàacanéeri iyú. Yáasáidapiná nacái cainácaalíte wáináidáanáwa wawàwalícuísewa wèepunícaalíte wáibaidaca Dios irípiná. Néese cayábacaalí Dios iicá yái wamàníirica, yásí Dios icàlidapiná wamànicaté cayábéeri.

⁶ Píacué nuénánáica, nùalàacuéca pía càiri tàacáisi iyú nuyúudàacaténácué pía, yéewanápinácué nacái píyaca càide iyúwa Apolos iyáaná, núa nacái, ipíchanácué picutáca áiba tàacáisi Dios itàcái íicha, yéewanápinácué nacái cayábaca píicáca abédanamata macáita wenàiwica íbaidéeyéica Dios irípiná, nía nacái yéewáidéeyéicuéca pía. Báawéeriquéi cachàinínácuéca píicáca píawawa ìwalíise yái pidèniánácuéca áiba yéewáidéericuéca

pía píiméericuéca ìwali cayábéericasani áibanái ícha canánama. ⁷ Néeni, ¿cánácué yéewa cáimacái piicáca píawawa áibanái ícha canánama? ¿Càmitasicué píalíawa Dioscata yái yèerica pirí macáita pidènièricuéca? Dios yàacáinácué piríni, néese ¿cánácué yéewa cachàinica piicáca píawawa càide iyúwa pidéca nacáicalícué peedáca piríwani pichàini iyúwa?

⁸ Piyúunáidacuéca píalíacawa macáita wawàsi Dios ìwali. Piyúunáidacuéca piyaca càide iyúwa càasuíyéi idènièyéica manùba cawèníri, càmiyéica iwàwacutá áibanái iyúudàaca. Piyúunáidacuéca píalíacawa macáita yái iwàwacutéericuéca píalíacawa, ínà càmitacué piwàwa wéewáidaca pía quirínama. Piicácuéca píawawa iyúwa èeri m̀nanái icuèrinánái càmiyéica iwàwacutá wayúudàaca. Dios imàacacaalícué picùaca macái wenàiwica cachàiníri iyútá, yá nucùacuéca nía píapichatá. Quéwa càmita nacuèriná núa cháí èeri irìcu, canásíwata. ⁹ Wía apóstolca, càmita yéewa wàya iyúwa èeri m̀nanái icuèrinánái, nuínáidacáináwa cawàwanáta Dios idéca imàacaca wàuwichàacawa manuísíwata, wía apóstolca. Báawaca èeri m̀nanái iicáca wía iyúwa presoíyéi imàniyéica ibáyawanáwa manuísíwata, yéetéyéipinácawa máini báawéeri iyú nabáyawaná ìwalísewa. Eeri m̀nanái, ángelnái nacái náináidacawa manuísíwata naicáidaca walí idècunitàacá wàuwichàacawa. ¹⁰ Madécaná wenàiwica naicáca wía iyúwa máiwitáiséeyéi wàuwichàacáináwa Cristo irípiná. Quéwa piicácuéca píawawa iyúwa cáiwitáiséeyéi Cristo itàacái ìwalíse. Píimacuéca càmitasa pimàni iyúwa máiwitáiséeyéi ipíchanácué piùwichàacawa iyúwa wía. Eeri

m̀nanáí iicáca wía iyúwa machawàaquéeyéi càmíciná wéewáida wenàiwica èeri m̀nanáí yáaliacái iyú. Néese piicácuéca píawawa iyúwa cachàiniyéica íiwitáise, cáimiétacanéeyéica nacái, quéwa èeri m̀nanáí iicáca wía iyúwa canéeyéi iwèni, wía apóstolca. ¹¹ Mamáalàacata àta siùca nacáide wàuwichàaca máapicái, macàlaca nacái wawàwa, canáca nacái wabàle cayába. Aibaalí nacapèedáidaca wía. Canáca nacái wacapèesiwa. ¹² Wáibaida nacái wacáapi iyúwa cachàiníiri iyú àta chamàlecataléta wía wawèniacaténá wayáawa. Aibanáí icuísaca íichawa wía, quéwa wasutáca nalí Dios imàníinápiná nalí cayábéeri. Nàuwideca namànica wía quéwa wàideniaca yái báawéerica namànírica walí. ¹³ Natàaníca báawéeri iyú wàwali, quéwa càicàaníta watàaníca nalí éeréeri iyú quéwanáta. Mamáalàacata àta siùca nacáide namànica walí càide iyúwa náucacaalí náichawa báawéeri yáaséerimi, casaquèeri wawàsi natunuérica bàacháwalicuíse.

¹⁴ Càmita núumacué pirí càì nubáiniadáanápínacué pía, néese nuwàwacáita nùalàacuéca pía càide iyúwa nuénibewa, cáininácáinacué nuicáca pía. ¹⁵ Yácáiná éwitasica diez mil namanùbaca yàanàacaalí néewáidacaténacué pía Cristo iwali, càicàaníta càmítacué pidènià madécaná pisèenáiwa. Núacata càide iyúwacué píaniri, bàaluitécáiná nucàlidacué pirí Cristo Jesús iináwaná, yáté peebáidacuéca itàacái, iwasàanápínacué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹⁶ Iná nusutacué píicha wawàsi manuísíwata pimànicaténacué càide iyúwa numàníiná, càide iyúwacué píaniricaalícué núa.

17 Nudéca nubànùacuéca pìatalé Timoteo, yái nuiquéerica iyúwa nuñriwa cáininéerica nuicáca Wáiwacali ìwalíse. Núalíacawa Timoteo ìwali imàníinápíná cayábéeri mamáalàacata càide iyúwa nusutáaná ícha. Nubànùacaté Timoteo iwàwalicaténácué pía càinácaalí nùyaca mamáalàacata càide iyúwa iwàwacutáaná wenàiwica ìyaca yeebáidéerica Cristo Jesús itàacái. Càita nuéwáidaca wenàiwica nàyacaténá càì macái níái yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái macái cáli ínata, àta alénácaalí nuèpuníwa. 18 Abénaméeyéi péenácué cachàinica naicáca níawawa nayúunáidacáiná cáaluca nùaca nupáchiacuéca pía. 19 Quéwa nuwàwacué nùacawa nuicáca pía mesúnamáita Wáiwacali imàacacaalí numànica càì. Yásí nùacawa nuicácaténá yái náiméerica náalimáanása namànica náibaidacaténása Dios irípiná, náimaca, níara cachàiníyéica iicáca yáawawa. Càmita nùawa néré nuémìacaténácáita nasàna meedá, náimaca cachàinínása nía. 20 Càmita nuwàwa nuémìaca nacàlidacáicata naináwanáwa, yácáiná cawinácaalí wenàiwica Dios icuèyéica náasáidaca Dios yàasu wenàiwicaca nía idènièyéica Dios ichàini náibaidacaténá Dios irípiná cachàiníri iyú, nàyacaténá nacái machacàníri iyú. Càmita nacàlidacáita meedá naináwaná ìwaliwa nadènianása Dios ichàini. 21 Néeni, ¿càinásicué piwàwa numànica? ¿Piwàwasicué nùanàaca pìatalé nùuwichàidacaténácué pía pibáyawaná ìwalísewa, yái cachàinínácuéca piicáca píawawa? Càmicaalícué piwàwa nùacawa pìatalé nùuwichàidacaténácué pía, néese piwènúadacué píiwitáisewa pínáidacaténáwa machacàníri iyú, piicácaténácué píawawa iyúwa

càmíiyéica cachàini, yéewacaténácué nùalàaca pía éeréeri iyú cáininácáinácué nuicáca pía.

5

Juicio sobre un caso de inmoralidad

¹ Macáita nacàlidacué naliwáaca piináwaná ìwali báawéeri iyú iyacáiná abéeri péenácué yeedéericaté iríwa yáatúanáwa, úara yáaniri yàacawéetúaca. ¡Máini báawéerica yái namàníirica pèewi! Ewita èeri mìnanaí càmícáaníta neebáida Jesucristo itàacái, càicáaníta càmita máini namàni càiri báawasíwéeri wawàsi, càide iyúwacué péená imàníná. ² ¿Cánácué cachàini piicáca piawawa mamáalàacata? ¡Iwàwacutácué máini achúmaca piwàwa manuísíwata pibáyawaná ìwaliwa! Yái asíali imàníirica càiri báawéeri, iwàwacutácué piúcaca pèewíisewani yái asíalica. ³ Ewita càmícáaníta nùyaca piápichacué néré, càicáaníta nuicáca núawawa iyúwacué abéeri péená. Nudéca nuínáidacawa nùuwichàidáanápíná yái asíalica càide iyúwa nùyaca nacáicaalícué piápicha néré. Yái Wáiwacali Jesucristo idéca ichùuliaca núa nucàlidáanápíná cànácaalí iwàwacutáanápíná yùuwichàacawa yái imàníirica càiri báawasíwéerica. ⁴ Piwacáidáyacacuéwa, yá pínáidacuéwa nùwali càide iyúwa nùyaca nacáicaalícué piápicha, nùalàacaténácué pía. Yásí Wáiwacali Jesús cachàiníiri íiwitáise iyapínácué piápichawa. ⁵ Iná iwàwacutácué pèepùadaca yái asíalica Satanás irí yéewanápíná Satanás imáalàidaca iiná uláicái iyú àta yéetácatalépinátawa ipíchaná yùuwichàacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi iyú càiripinátawa Wáiwacali Jesús yàanàacaalípiná àniwa.

6 Picácué picàlida piináwanáwa canùmaséeri iyú cayábáanásacué pía idècunitàacá pimàacacué abéeri péená imànica càiri báawéeri. Píalíacuéwa comparación íimérica: “Nèewìadacaalí achúmanamata levadura íbesi yèewi, yá levadura imàacaca macáita íbesi inísàapinácawa”, càì íimaca yái comparaciónca wabáyawaná ìwali. Yái levadura íimáanáca càicanide iyúwa wenàiwica íbáyawaná. Iná pimàacacaalícué abéeri péená imànica íbáyawanáwa mamáalàacata, yásí mesúnamáita macáitacué pía pimànipiná piacawa pibáyawanáwa. ⁷ Iná piúcacué pèewísewa yáara levadura nacáirica íiwitáise, yái péenacuéca imàníirica báawéeri, ipíchanácué báawaca imànica píiwitáise canánama. Yásí píalímácué piyaca wàlisàì iyú, mabáyawanéeri iyú nacái. Càicuéca píade iyúwa wàlisàì pan, càmiiri idèna levadura, Dioscáiná idéca yúucacué píicha yái báawéerica pimàníiricaté. Càide iyúwa judíonái nanúacaalí oveja wàlisàì nàasu culto Pascua yaalíwa nawàwalicaténá iyúwaté Dios iwasàaná nía, càita nacái wàasu Cordero ípidenéerica Cristo yéetácatéwa iwasàacaténá wía, wàyacaténá wàlisàì iyú. ⁸ Judíonái namànica nàasu Pascuawa, yá náucaca náichawa macáita levadura. Càita nacái, wáucacué wáichawa yái levadura nacáirica wáiwitáiseca bàaluisàimica. Picácué wàya quirínama wabáyawaná yáapichawa. Càide iyúwa pan càmicaalí idèna levadura, càita nacái iwàwacutá wàyaca masaquèeri wáiwitáise yáapichawa, watàanicué nacái báisíiri iyú.

⁹ Bàaluité nutànàacatécué pirí áiba cuyàluta nùalàacaténácué pía ipíchanácué piacawéeridaca

wenàiwica iiméeyéica áiba yáapicha càmíichúaca náinusíwa, càmíríca nacái nanìrisíwa. ¹⁰ Quéwa càmítacué píalía péemiaca cayábani cainácaalíté íimáaná yái núuméricatécué pirí. Càmíta nuchùuliacué pìanápináwa déeculé náicha macái èeri mìnaná càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái, níai iiméeyéica áiba yáapicha càmíichúaca náinusíwa, càmíríca nacái nanìrisíwa, nía nacái iwàwéeyéica yeedáca iríwa macái wawàsi cawèníri, nía nacái cayéedéeyéica, nía nacái yèeyéica ídolo icàaluíniná, yái cuwáiná yéenáiwanáca. Càmítacá píalimácué píacawa náicha àta péetácatalétacuéwa píacaténáwa èeri íicha. ¹¹ Càmítaté cà nuchùuliacuéca pía, néese nùalàacatécué pía ipíchaná píacawéeridaca wenàiwica icàlidéeyéica iináwaná iwaliwa neebáidáanása Jesucristo itàacái quéwa namàni nàacawa càiri báawéeri: Naimáca áiba yáapicha, càmíichúaca náinusíwa, càmíríca nacái nanìrisíwa; nawàwaca needáca nalíwa macái wawàsi cawèníri; nàaca ídolo icàaluíniná yái cuwáiná yéenáiwanáca; natàanica báawéeri iyú áibanái iwali, áibaalí nacái nacàmaca; áibaalí nacái nayéedùaca, quéwa mamáalàacata nacàlidaca naináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái. Picácué píacawéerida nía; picácué piyáa piyáacaléwa náapicha. ¹²⁻¹³ Dios càmítacué ichùulia wàuwichàidaca èeri mìnaná càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái. Néese Diosta yùuwichàidapiná níawa. Quéwa cawinácaalí iyéeyéica pèewibàa, nacàlidacaalí naináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái, quéwa namànica nabáyawanáwa, néese iwàwacutácué picháawàaca naináwaná iwali, píalàacaténácué nía cachàiníri iyú. Iná piúcacué

pèewísewa yái imànírica ibáyawanáwa.

6

Pleitos ante jueces no creyentes

¹ Aiba yeebáidéeri Jesucristo itàacái imànicaalícué pirí báawéeri, ¿cánácué picháawàa iináwaná ìwali jueznái irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái? Báawéeriquéi pimànínínácuéca càì. Néese iwàwacutácué picháawàaca iináwaná ìwali Dios yàasu wenàiwica irí, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái iwacáidáyaquéeyéicawa, nachùnìacaténácué pirí yái wawàsica. ² Píacué Dios yàasu wenàiwicaca, píalíacuéwa Dios imàacáanápínácué péemíaca èeri mìnánái iináwaná ìwali èeri imáalàacaalípináwa picàlidacaténácué iwàwacutáaná nàuwichàacawa càiripinátawa nabáyawaná ìwalísewa. Iná yéewa píalimácué péemíaca piináwanáwáaca achúméerína wawàsi ìwali cháí èeri irícu pichùnìacaténácué wawàsi piríwáaca, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ³ Píalíacuéwa nacái wéemíanápíná nacái ángelnái iináwaná ìwali wacàlidacaténá cayábacaalíni, báawacaalí nacái, èeri imáalàacaalípináwa. Iná màulenáca meedá péemíacuéca piináwanáwáaca cháí èeri irícu, pichùnìacaténácué piríwáacani, yái achúméeri wawàsica. ⁴ Iná abéeri péenácué yeebáidéerica Jesucristo itàacái cháí èeri irícu imànicaalícué pirí báawéeri, ¿cánácué picháawàa iináwaná ìwali jueznái irí picàlidéeyéica iináwaná canápinéeyéicasa nía, níara càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái? ⁵ Núumacué pirí càì báicaténácué pía, piwènúadacaténácué píiwitáisewa. ¿Càmítasicué

ìya abéeri péená yáaliméeri yémìacuéca piináwaná, ichùnìacaténácué píchawáaca yái wawàsica? ⁶ ¡Báawéeriquéi pipélianácuéca, picháawàayaca nacáíwa jueznái irí, quéwa báawéeriquéi cachàiníwanái picháawàanácuéca piináwaná ìwaliwáaca jueznái irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái!

⁷ Picháawàacaalícué piináwaná ìwaliwáaca, yá pidécuéca pimàacaca báawéeri icàbadàacuéca pía, càmítacué nacái pimàni càide iyúwa Dios iwàwáaná. Aiba yeebáidéeri Jesucristo itàacái, imànicaalícué pirí báawéeri, iyéedùacaalícué pícha pìasu nacái, yá cayába cachàiníwanái pìidenìacaalícué piùwichàanáwa masànatatá, ipíchaná èeri mìnánái càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái naicácuéca pipéliyacacawa. ⁸ ¡Quéwacué càmíta pìidenìani, néese pimànicuéca càì pibáyawanáwa cachàiníwanái: Pimànicuéca áibanái irí báawéeri, piyéedùacuéca nàasu, éwita pimanùbacacáníta nía!

⁹⁻¹⁰ Píalíacuéwa báawéeyéi íiwitáise càmíta nawàlùapináwa Dios ìyacàle irìculé, yái icùacataléca chènuníseérica. Picácué pibatàa áibanái ichìwáidaca pía cachìwéeri tàacáisi iyú. Càmíiyéipiná iwàlùawa Dios ìyacàle irìculé cawinácaalí imàníiyéica yáalaniwa; nía nacái yèeyéica ídolo cuwáinái yéenáíwaná icàaluíniná; nía nacái iiméeyéica inanái yáapicha càmíchúaca náinusíwa, nía nacái iiméeyéica asìali yáapicha càmíirica nanìrisíwa; nía nacái asìanái imàaqueeyéica áiba asìali iduìca, áibanái nacái asìanái iiméeyéica inacáiri yáapichawa; nía nacái iyéeduèeyéica; nía nacái iwàwéeyéica yeedáca iríwa macái wawàsi

cawèníri, nía nacái icàméeyéica; nía nacái itàaníyéica báawéeri iyú áibanái ìwali, nía nacái ipéliyéica áibanái nayéedùacaténá nàasu. Nía càmíyépínáta iwàlùawa Dios ìyacàle irìculé chènuniré. ¹¹ Càitécué abénaméeyéi péená ìyacaté ipíchawáiseté piwènúadacuéca pìiwitáisewa Dios irípiná peebáidacaténácué Jesucristo itàacái. Quéwa Dios idéca imàacacué iwàwawa pibáyawaná ícha càide iyúwa idéca nacáicaalícué íbaca píchani. Idéca nacái yeedácuéca pía yàasu wenàiwicapináwa mabáyawanácaténá iicácuéca pía. Càita Dios idéca imànicuéca pirí cayábéeri Wáiwacali Jesucristo ípidená ìwali, yéetácáinátéwa wáichawalíná. Dios idéca imàacacué yàasu wenàiwicaca pía Espíritu Santo ichàini iyú, yái Espíritu Dios ibànuericuéca piwàwalículé.

La santidad del cuerpo

¹² Abénaméeyéi nacàlidaca: “Càmicaalí Dios imáisanà numànica áiba wawàsi, yásí cayábaca numànica macái wawàsi nuwàwéerica numànica”, càì nàimaca. Quéwa, núumacué pirí, éwita Dios càmíccáaníta imáisanà wamànica áiba wawàsi, càicáaníta càmíta macái wawàsi iyúudàa wía, áibanái nacái. Báisíta Dios imàacaca wamànica càide iyúwa wawàwáaná càmicaalí báawa yái wawàwéerica wamànica, quéwa iwàwacutá wacùaca wíawawa ipíchaná yái wawàsi wawàwéerica wamànica idacùaca wía cachàiníri iyú àta càmíccataléta wáalimá wamàacaca wáichawani. Báawaca wamàacacaalí áiba wawàsi idacùaca wáiwitáise. ¹³ Nacàlidaca báisíri iyúni nàimacaalí yàacàsi ìwali watùra irípinéerica, watùra nacái wayáacalé irípiná. Báisíta, Dios imàacaca

wayáaca macái yàacàsi wawàwéerica. Quéwa áibaalípiná Dios imáalàidapiná yàacàsi, watùra nacái càmicáiná iwàwacutá wayáaca wayáacaléwa quirínama. Quéwa wainá càmita ìya càide iyúwa yàacàsi; namànicáita nachìwawa meedá náimacaalí cayábacasa waimáca áibanái yáapicha cawinácaalí wawàwéeri, càmicáaníta wáinusíwani, càita nacái càmicáaníta wanìrisíwani. Càmita báisí nataacái, néese, yái waináca, yácata Wáiwacali yàasu weebáidacaténá itàacái. Wáiwacali nacái wainá irípinéeri, ichàiniadacaténá wainá, yéewanápiná wáibaidaca irípiná. ¹⁴ Càide iyúwaté Dios imichàidáaná Wáiwacali yéetácáisi íicha, càita nacái imichàidapiná wíawa yéetácáisi íicha íiwitáise cachàiníiri iyúwa, yái chàinisi imichàidéericaté iyú Wáiwacali.

¹⁵ ¿Càmitasicué píalíawa piiná ìwaliwa Cristo iiná ìwalíiséericani? Yácáiná wía yeebáidéeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná ìyéerica cháí èeri irìcu. ¡Iná máini báawaca abéericaalí wéená imànica íbáyawanáwa inanái yáapicha iiméechúaca asianái yáapicha plata ìwalinápiná! ¡Picácué wamàni càiri báawéeri! ¹⁶ ¿Càmitasicué píalíawa asìali iimácaalí inanái yáapicha iiméechúaca asianái yáapicha plata ìwalinápiná, yásí níái pucháibaca abéericata nainá? Càité profeta itànàaca Dios itàacái nàwali cawinácaalí iiméeyéica yáapichawáaca: “Dios iicáca níái pucháibaca iyúwa abéeri wenàiwica”, càì íimaca. ¹⁷ Quéwa wenàiwica yeebáidacaalí Wáiwacali itàacái, yásí ìyaca abédanamata Wáiwacali yáapicha.

¹⁸ Iná píacuéwa náicha caquialéta cawinácaalí iimáidéeyéicuéca pía piimáanápiná áiba yáapicha

càmírica pinìrisíwa, cà míchúaca nacái píinusíwa. Macái áiba nabáyawaná íwítáaná càmita imàni báawéeri nainá iríwa, quéwa cawinácaalí iiméeyéica áiba yáapicha cà mírica nanìrisíwa, cà míchúaca nacái náinusíwa, namànica nabáyawanáwa nainá iríwa. ¹⁹ ¿Càmitasicué píalíawa piiná ìwalicuéwa Espíritu Santo yàasu templocani, yái Espíritu Santo Dios imàaquéericatécué pirí, yá nacái Espíritu Santo iyacuéca piwàwalicu? Càmitacué píiwacali píawawa. ²⁰ Yái Diosca, yácatacué Píiwacali, Dioscáiná iwènìcatécué píá cawènìiri wawàsi iyú, yái Iiri íiranáca. Iná picácué pimàni pibáyawanáwa piiná iyúwa, néese pìyacué mabáyawanéeri iyú yéewanápiná áibanái náalíacawa máini cayábérica íwítáise yái Diosca.

7

Consejos sobre el matrimonio

¹ Siúcade nucàlidacué piríni yái pisutéericuéca péemíawa núa ìwali pibànùacaalítécué nulí cuyàluta. Báisíta cayábaca cà micaalí asianái idunúa inanái ìwali. ² Quéwa madécaná wenàiwica nawàwaca naimáca áiba yáapicha, cà míchúaca náinusíwa, cà mírica nacái nanìrisíwa, íná cayábacata macái asianái yeedáca ínuwa, macái inanái nacái uedáca unìriwa. ³ Iwàwacutá asialí iimáca ínusíwa yáapichawa càide iyúwa iwàwacutáaná imànica. Càita nacái iwàwacutá inanái uimáca unìrisíwa yáapichawa. ⁴ Uái inanáica càmita uiná íiwacalu úa, néese unìri yàasucani. Càita nacái asialí, càmita íiná íiwacalini, néese ínu yàasucani. ⁵ Picácué pimáisanà piináwa píinu íichawa, pinìri íicha nacáiwa, cà micaalícué abédanama píiwítáise

píapichawáaca quéechacáwa càminápiná piimá píapichawáaca maléená èerita pisutáanápinácué Dios íicha manuísíwata. Pidécanáamicué pimáalàidaca pimànica càì, néese iwàwacutácué pèepùa piimá píapichawáaca àniwa ipíchanácué càmita píalimá picùaca píawawa, yá Satanás yáalimáidacuéca pía pimànínapíná pibáyawanáwa áiba yáapicha.

⁶ Càmitacué nuchùulìa pía peedáanápiná piríwa píacawéeripináwa, quéwa piwàwacaalícué picásàacawa, yá cayábacani. ⁷ Macái wenàiwica náalimácaalí nàyaca abéeritatá càide iyúwa nùyáaná canéeri ínutá, yá cayábacatáni, quéwa càmita macái náalimá nàyaca abéerita. Néese Dios imàacaca walí wáalimáwanama madécaná chàinisi íiwitáaná wáibaidacaténá irípiná, wadèlianápiná wáalimáwanama wáibaidacaléwa méetàucunamata wáichawáaca. Dios imàaca abénaméeyéi wéená nàyaca abéerita casímáiri iyú. Imàaca áibanái wéená nàyaca nàacawéeri yáapichawa casímáiri iyú.

⁸ Núumacué pirí píacué máinuíyéica, manìriiyéi nacái, píacué nacái inìrimi yéetéeyéimicawa íicha, cayábaca piyamáacaalícuéwa abéerita càide iyúwa nùyáaná abéerita. ⁹ Quéwa càmicaalícué píalimá picùaca píawawa ipíchaná pimànica pibáyawanáwa, yásí iwàwacutácué peedáca pinìriwa, píinu nacáíwa, cayábacáiná cachàníwanái picásàacaalícuéwa máinicáichacué píináidáanicawa piimáanápiná áiba yáapicha.

¹⁰⁻¹¹ Quéwa nuchùuliacué pía, píacué cáinuíyéica, píacué nacái canìriiyéica càide iyúwaté Wáiwacali íimáaná walí, càminápiná inanái imàaca inìriwa, càita nacái càminápiná asìali imàaca ínuwa.

Càmíricata núa meedá yái ichùulièricuéca pía, néese Wáiwacalicata yái ichùulièricuéca càmínápiná pimàni cà. Quéwa inanái uèpùacaalíwa unìri íichawa, iwàwacutá uyamáacawa abéechúata, canáca yéewaná uedá ulíwa áiba àniwa. Néese càmicaalí quirínama uwàwa ùyaca abéechúata, yá iwàwacutá unìri, úa nacái nawènúadaca náiwitáisewa nalíwáaca nàyacaténá abédanamata náapichawáaca àniwa.

¹² Siùcade nuwàwacué nùalàaca pía quiríta càide iyúwa nuínáidánáwa, píacué áibanái yeebáidéeyéca Wáiwacali itàacái. Càmita Wáiwacali ichùulia núa nùalàanápínacué pía tàacáisi iyú núuméeripínacuéca pirí, quéwa nuínáidacawa cayábacani. Péemíacué: Abéeri asíali yeebáidéeri Jesucristo itàacái ínucaalí càmíichúa yeebáida, quéwa uwàwacaalí ùyaca yáapicha, iwàwacutá asíali yeebáidéerica Jesucristo càmita imàaca íichawa úa. ¹³ Càita nacái inanái yeebáidéechúa Jesucristo itàacái unìricaalí càmíiri yeebáida, quéwa iwàwacaalí ìyaca úapicha, iwàwacutá inanái yeebáidéechúa Jesucristo càmita umàaca uíchawani.

¹⁴ Cayábaca nayamáacawa náapichawáaca, yácáiná Dios iicáca iyúwa yàasu wenàiwicapínáwa yái asíalica ùwalíise úái ínuca yeebáidéechúaca Jesucristo. Càita nacái Dios iicáca iyúwa yàasu wenàiwicapínáwa úái inanáica ìwalíise yái unìrica yeebáidéerica Jesucristo. Píacué yeebáidéeyéca Jesucristo, càmicaalícué piyamáawa piacawéeri yáapichawa càmírica yeebáida, yá cawàwanátacué péenibe càmita neebáida Jesucristo itàacái; néese piyamáacaalícuéwa piacawéeri yáapichawa, péenibe yáapichawa nacái, yásí Dios iicácuéca péenibe iyúwa yàasu wenàiwicapínáwa. ¹⁵ Quéwa yái unìrica,

úa nacái ínuca, cà míyéica yeebáida Jesucristo itàacái máinícaalí nawàwaca nèepùacawa nàacawéeri íchawa yeebáidéerica, pimàacacué nèepùacawa náicha. Píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmitacué iwàwacutá piyamáacawa pìacawéeri yáapichawa cà mírica yeebáida nawàwacaalí nèepùacawa pìchacué càmicáiná Dios iwàwa wapéliyacacawa, néese Dios idéca imáidaca wía wáyáanápíná matuíbanáiri iyú. ¹⁶ Nawàwacaalícué nèepùacawa píicha, pimàacacué nèepùacawa ipíchanácué pipéliyacacawa, càmicáinácué píalíawa, píacué inanáica, asásí píalimácaalí piwènúadaca pinìri íiwitáisewa Dios irípiná. Càita nacái píacué asíanáica, càmitacué píalíawa asásí píalimácaalí nacái piwènúadaca píinu íiwitáisewa Dios irípiná.

¹⁷ Píalimáwanama macáitacué iwàwacutáca pìyaca càide iyúwaté Wáiwacali imàacáanátécué píri chàinisi píibaidacaténácué irí. Càmicaalícué báawa yái píibaidacaléca, néese pìyacué càide iyúwaté pìyáaná Dios imáidacaalítécué pía. Càita nùalàaca macáita wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, iwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca. ¹⁸ Dios imáidacaalí asiali namàníricaté irí circuncisión, càmita iwàwacutá iwènúadaca yàasu circuncisiónwa. Càita nacái Dios imáidacaalí asiali cà míricaté namàni irí circuncisión, càmita iwàwacutá imàacaca namànica iríni siùcade. ¹⁹ Picácué achúma píináidáanícawa piwàwawa circuncisión iwali, cáininácainá Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata. Abéerita píináidacuéwa pimànínapíná machacàníiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná. ²⁰ Càmicaalícué báawa píibaidacalé,

néese iwàwacutácué macáita pìyaca càide iyúwa pìyáanáté quéecha Dios imáidacaalítécué pía. ²¹ Aibanái yàasu wenàiwicacaalíté pía íbaidéericaté mawèníri iyú Dios imáidacaalíté pía, picá achúma piwàwa ìwali. Quéwa namàacacaalí pèepunícawa matuíbanáita, yá cayábaca pèepunícawa máiwacalináwaca. ²² Cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata, íná áibanái yàasu wenàiwicacaalíté pía íbaidéerica mawèníri iyú Dios imáidacaalíté pía pèebáidáanápináté Wáiwacali itàacái, néese siúcade éwita áibanái yàasu wenàiwicacáaná pía mamáalàacata, càicáaná itàacái iwàwacutá piwàwalica Wáiwacali idéca iwasàaca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha píibaidacaténá Wáiwacali írípiná; càita nacái pía yèepuníricatéwa máiwacalináwaca cháí èeri írìcu Dios imáidacaalíté pía, siúcáisede Cristo yàasu wenàiwicaca pía íbaidéeripiná Cristo írí càiripináta. ²³ Dios iwènìacatécué pía cawèníri wawàsi iyú, yái líri líranáca. Iná picácué pínáidáanicawa ìwali yái èeri mìnánái ímáanáca pìwali. Picácué nacái cáimacái píicáca píawawa iyúwa èeri mìnánái. ²⁴ Iná píacué nuénánáica, càmicacalícué báawa píibaidacalé, néese iwàwacutácué pìyaca mamáalàacata càide iyúwa pìyáanátécué Dios imáidacaalítécué pía.

²⁵ Siúcade nùalàacué pía nàwali níara càmiyécáwaca icásàawa. Wáiwacali càmita imàaca nulí tàacáisi nuchùulianápiná nía quéwa núalimá nùalàaca nía Dios iyúudàacáiná núa manuísíwata, iicácáiná nupualé, yéewanápiná nùalàaca wenàiwica cáalíacáiri iyú. ²⁶ Nuínáidacawa cayábaca macáita wenàiwica nayamáacaalíwa càide iyúwa nùyáaná máinuta, manírta

nacái macáicáinácué càulenápiná wàasu èeri
 siùcade, nàuwichàidapinácaalí wía Cristo ìwalíise,
 weebáidacáiná itàacái. ²⁷ Quéwa cáinucaalí pía, picá
 pimàaca píchawa úa. Máinucaalí pía, cayábaca
 càmicaalí peedá pínuwa. ²⁸ Quéwa peedácaalí
 píinupináwa, càmita pimàni pibáyawanáwa.
 Càita nacái mànacàu uedácaalí unìriwa, càmita
 cabáyawaná úa. Quéwa níái cánuíyéica, nía nacái
 canìríyéica nàypiná càulenéri iyú cháí èeri irìcu,
 iwàwacutácáiná nàuwichàacawa Cristo irípiná. Iná
 nùalàacuéca pía ipíchanácué máini pìyaca càulenéri
 iyú.

²⁹ Píacué nuénánáica càicué nuwàwaca nùalàaca
 pía: Iyaca wapíchalé achúma èerínata meedá,
 iná siùcade cawinácaalí idènièyéica yàacawériwa,
 iwàwacutá náibaidaca Wáiwacali irípiná càide
 iyúwa náalimáanáta cachàníiri iyú. ³⁰ Càita
 nacái cawinácaalí achúméyeyéica iwàwa yéenanái
 yéteyéimiwa ìwaliwa iwàwacutá náibaidaca
 Wáiwacali irípiná càide iyúwa càmiyeyéi achúma
 iwàwa. Cawinácaalí nacái imàníyeyéica fiesta
 iwàwacutá nàyaca cáimiétaquéri iyú càide iyúwa
 càmiyeyéi máini casímái iwàwa náibaidacaténá
 cáalíacáiri iyú Wáiwacali irípiná. Cawinácaalí
 nacái iwènièyeyéica wawàsi iwàwacutá càmita
 máini cáinináca naicáca nàasuwa, néese iwàwacutá
 nánáidacawa càide iyúwa canéeyéica yàasu,
 náibaidacaténá cachàníiri iyú Wáiwacali irípiná.
³¹ Cawinácaalí nacái imàníyeyéica yàasu wawàsiwa
 cháí èeri irìcu needácaténá nalíwa plata, iwàwacutá
 càmita máini báawaca nawàwa nánáidáanícawa
 nàasu cawèníiri ìwaliwa cháí èeri irìcuíríca,
 yácáiná mesúnamáita imáalàapináacawa macáita

yái waiquéerica cháí èeri irìcu.

³² Càmitacué nuwàwa píináidáanícawa báawanama cháí èeri yàasu wawàsi ìwali. Máinucaalí asìali, yásí íináidacawa Wáiwacali yàasu wawàsi ìwali imànicaténá càide iyúwa Wáiwacali iwàwáaná casímáicaténá imànica Wáiwacali iwàwa. ³³ Quéwa cáinucaalí asìali, yá iwàwacutá íináidacawa cháí èeri yàasu wawàsi ìwali casímáicaténá imànica ínu iwàwawa. Yái asìali càmita yáalimá íbaidaca macái ichàini iyúwa ínu irípináwa, Wáiwacali irípiná nacái. ³⁴ Càita nacái maníríchúa, áiba inanái nacái cà míchúaca ícásàawa, náináidacawa Wáiwacali yàasu wawàsi ìwali, casímáicaténá namànica Wáiwacali iwàwa, namàacacaténá naináwa, náiwitáise nacáiwa Dios irí, náibaidacaténá cachàiníiri iyú irípiná. Quéwa áiba inanái caníríchúaca iwàwacutá uínáidacawa cháí èeri yàasu wawàsi ìwali usímáidacaténá unìriwa.

³⁵ Càita nùlàacuéca pía nuyúudàacaténácué pía. Càmita numáisanìacué picásàacawa, néese núumacué pírí càì pìyacaténácué cáimiétaquéeri iyú, píibaidáanápínácué nacái Wáiwacali irípiná macái pichàini iyúwa.

³⁶ Quéwa áibacaalí asìali íináidawa càmita cayába imáisanìacaalí mamáalàacata íduwa ucásàacawa béerucáiná úa, uwàwacaalí ucásàacawa nacái, yásí cayábaca úaniri imàacacaalí ucásàacawa. Càmita namàni nàyaca nabáyawanáwa, níái ícásèeyécawa. ³⁷ Quéwa áibacaalí idènà íduwa, càmicaalí iwàwacutá ídu ícásàacawa asìali yáapicha, càmicaalí nacái uwàwa ucásàacawa, úaniri nacái íináidacaalíwa cà míínápiná imàaca ucásàacawa yáapicha yái asìalica, yá úaniri imànica ìyaca cayábéeri wawàsi. ³⁸ Iná

cawinácaalí imàaquéerica íduwa icásàacawa imànica cayábéeri wawàsi. Quéwa cawinácaalí càmirica imàaca ucásàacawa imànita nacái cayábéeri yáwanái.

³⁹ Uái canìríchúaca canáca yéewaná umàaca uíchawa unìriwa. Iwàwacutá uyamáacawa yáapicha idècunitàacá cáucani. Quéwa yéetácaalíwa uícha, yásí úalimáca udéca ucásàacawa àniwa yáapicha cawinácaalí aslali máinuírca uwàwéerica, quéwa iwàwacutá ucásàacawa abéeri yáapicha yeebáidéerica Jesucristo itàacái. ⁴⁰ Quéwa nuínáidacawa casíimáinápiná cachàiniwanái uwàwa càmicaalí uedá unìripináwa àniwa. Càita nuínáidacawa, nuebáida nacái Espíritu Santo Dios néeséeri idéca iyúudàaca nuínáidáanáwa càì.

8

Los alimentos consagrados a los ídolos

¹ Siùcade nucàlidacué piríni ìwali yái pisutéericuéca péemíawa núa ìwali píasu cuyàluta irìcuwa: yái iinási áibanái inuéerica iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáináí yéenáíwaná icàaluíniná, càide iyúwa náíwítáise iyáaná, níara áibanáica càmiyéerica yeebáida Jesucristo itàacái. Pidécuéca píimaca cáalíacáicasacué pía macáita. Cayábacué nuénánái, ipíchanacué cáimacáica piicáca píawawa píalíacái ìwalísewa. Cayába cachàiniwanái cáininácaalícué piicáyacacawa, yéewanápinacué píiwítáise idàwinàacawa Dios íiwítáise iyú peebáidacaténacué itàacái tàì íiméeri iyú. ² Cawinácaalí iyúunáidéerica yáalíacawa madécaná wawàsi ìwali, càmitàacá yáalíawa cayába

càide iyúwa iwàwacutáaná yáaliacawa. ³ Quéwa cawinácaalí cáinináca iicáca Dios, yásí Dios yáalía iicáca yái wenàiwicaca, cayábaca Dios iicáca íiwitáise nacái.

⁴ Pisutácatécué péemlawa núa asásí cayábacaalícué piyáaca iinási nanuérica iyúwa sacrificio nàcatená ídolo icàaluíniná, níái cuwáiná yéenáiwanáca. Càitacué núumaca pírí ìwali: Báisíta canéerica iwèni meedáni, canáca nacái ichàini yái ídoloca, cuwáisàiri yéenáiwanáca meedáni cháí èeri irìcu, canácáiná áiba báisíiri Dios ícha, abéerita yái Diosca. ⁵ Báisíta nàyaca madécaná demonio íwacanáiná cachàiniyéi báawéeyéi íiwitáise icuèyéica yàasu cáliwa chènuníseeri cáuli irìcubàa, cháí èeri irìcu nacái èeri m̀nanái yèeyéica ípidená cuwáiná (ímáanáca diosná). Madécaná wenàiwica nàaca demonio icàaluíniná, wenàiwica icàlidéeyéica ìwali cuwáináicasa nía. ⁶ Quéwacué canáca walí áiba wèeripiná icàaluíniná ícha yái abéerita Wáaniri Diosca. Wáaniri Dios imànicaté macáita, íná wawàwa wàyaca càide iyúwa iwàwáaná. Iya nacái abéerita Wacuèriná, yái Wáiwacali Jesucristoca, yái idàbéericaté macáita, àta wía nacái, Wáaniri Dios irípiná.

⁷ Quéwa càmítacué macái wéená náalía néemlaca cayába càinácaalí ímáaná yái tàacásica. Càmita cachàini náiwitáise Dios ìwali càmicáináca náalía cayába. Níái wéenanái yéewánéeyéita yàaca ídolo cuwáisàiri yéenáiwaná icàaluíniná ipíchawáiseté nawènúadaca náiwitáisewa neebáidacatená Jesucristo itàacái. Nayáacaalí nayáacaléwa áibanái yáapicha, nawènìacaalí iinási nacái yàcalé irìcu, yá náaliacawa áibanái nadéca nanúaca

yái pìráimica iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo icàaluíniná. Abénaméeyéi wéená iyáacaalí yái iinásica, yá nayúunáidaca càmita báisi Dios imàaca nayáacani. Quéwa nayáacani quéwanáta. Iná nadàbaca nàináidacawa méetàuculé Dios íicha, yá báawaca náiwitáise ìwalíse yái namànínáca wawàsi nàináidéerica Dios imáisanàca namànica. ⁸ Báisíta càmita cayába Dios iicáca wía ìwalíse meedá yái wayéerica, íná càmita cayábáwanái Dios iicáca wía áiba wawàsi ìwalíse wayáacaalíni. Càita nacái càmita báawa Dios iicáca wía ìwalíse yái càmirica wayáa. ⁹ Quéwacué éwita Dios imàacacáaníta piyáaca iinási áibanái inuérica iyúwa sacrificio ídolo cuwáisàiri yéenáiwaná irí, càicáaníta iwàwacutácué piicá píchawa cayába ipíchanácué abéeri wéenasàiri càmirica yeebáida tàì íiméeri iyú imànica ibáyawanáwa iicácáinácué piyáacani, yái iinásica. ¹⁰ Píacáiná yáaliéricawa Dios imàacaca piyáaca yái iinásica, néese piáwinacaalíwa piyáacaténá piyáacaléwa ídolo yàasu templo néré, nawacùacataléca iinási nanuérimica iyúwa sacrificio ídolo irí, yá cawàwanáta abéeri wéená càmiri yeebáida tàì íiméeri iyú iicáca pía néré, néese iwàlùacawa néré nacái iyáacaténá yái iinásica, éwita íináidacáanítawa càmita Dios iwàwa imànica càì. ¹¹ Pidéca píimaca pìwaliwa píalíánásawa madécaná, quéwa yái píalíacáica càmita iyúudàa péenasàiri yái càmirica yeebáida tàì íiméeri iyú, néese pidéca pimànica irí máini báawéeri píalíacái iyúwa, yá cawàwanáta yéetápinácawa méetàuculé Dios íicha ibáyawaná yáapichawa, yái péenasàirica, éwitaté Cristo yéetácáanítawa nacái íichawalíná. ¹² Iná péewáidacaalícué péenánáíwa càmiyéica

yeebáida tàì íiméeri iyú namàníinápíná áiba wawàsi náináidéerica ìwali cà mírica Dios iwàwa namànica, yá pimànicuéca pìacawa pibáyawanáwa péenánái iríwa, Cristo irí nacái. ¹³ Iná yái nuyáanáca iinási imàacacaalí nuénàsàiri imànica ibáyawanáwa nuyáacalé ìwalíse, yásí cayába cachàiníwanái cà míinápíná quirínama nuyáaca iinási, ipíchaná núalimáidaca nuicáwa nuénàsàiriwa àta imànicataléta ibáyawanáwa.

9

Los derechos de un apóstol

¹ Ewita apóstolcáaníta núa, yái Dios ibànuèrica, càicáaníta càmita nuèpuníwa càide iyúwa isíimáidáaná núa meedá, néese nuwàwaca nuyúudàaca áibanái. Báisíta Dios imàacacaté núa apóstolpiná, íná canáca ichùulièri núa cháí èeri irícu. Nudéca nuicáca Wáiwacali Jesús. Píacué nacái yáasáidéeyéica apóstolca núa bàaluitécáiná piwènúadacuéca píiwitáisewa Dios irípiná nuíbaidacaalíté Wáiwacali irípiná pèewibàa, nucàlidáanápínacué pirí iináwaná ìwali. ² Cawàwanáta áibanái càmita naicá núa càide iyúwa apóstol, yái Dios ibànuèrica, quéwa píalíacuéwa báisíiri iyú apóstolca núa, bàaluitécáiná piwènúadacuéca píiwitáisewa peebáidacaténá Wáiwacali itàacái, nucàlidacaalítécué pirí iináwaná ìwali. Càita Dios yáasáidacuéca pirí apóstolca núa.

³ Natàanícaalí báawéeri iyú nùwali, náimacaalí nacái càmitasa apóstolca núa, yásí càì núuma nalíwa: ⁴ Dios ibànùacaté núa iyúwa apóstol nucàlidacaténá Wáiwacali iináwaná, íná Dios imàacaca nusutáca nuyáapínáwa wenàiwicanái íicha yeebáidéeyéica

Jesucristo itàacái. ⁵ Dios imàaca nacái macái apóstol idèniaca ínuwa yeebáidéchúa Jesucristo itàacái, imàaca nacái apóstol itéca yáapichawa úa idècunitàacá yèepunícawa icàlidacaténá Dios itàacái, càide iyúwa áibanái apóstol namàníná, nía nacái Wáiwacali yéenanái iméeréerináica, Pedro nacái. Iná nudèniacaalí nuínuwatá, yá cayábaca nutéca núapichawa úatá. ⁶ Dios imàaca nacái Bernabé, núa nacái wayamáidaca wáibaidaca wacáapi iyúwa, wasutácaténacué pícha wayáapínáwa idècunitàacá wacàlidaca pirícué Dios itàacái. Quéwa éwita Dios ibatàacáaníta wamànica càì, càicáaníta càmítaté wasutácué pícha wayáapínáwa, néese wíata ipáyaidaténí. ⁷ Péemiácué comparación: Píalíacuéwa úwinái càmíta nawèniá nayáapínáwa. Càita nacái wenàiwica ibànacaalí ibànacalewa abéyéeri uva yéetaná, càmíta iwàwacutá ipáyaidaca iyáacaténá yàasu uva iyacanáwa. Càita nacái abéeri icùacaalí áibanái ipíra ovejanái, canáca imáisaníeri líraca leche yeedéerica ovejanái ícha. Càita nacái Dios imàacaca apóstolnái isutáca iyáapínáwa wenàiwicanái ícha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái Dios ibànùacáiná apóstolnái nàatalé. ⁸ Picácué píináidawa núumáanáca càiri tàacáisi nuíwitáise iyúwa meedá, bàaluitécáiná Dios càì ímaca imàacacaalíté itàacáiwa profeta Moisés irí, Moisés icàlidacaténáté israelitanái iríni. ⁹ Càité Moisés itànàaca tàacáisi bàaluité Dios inùmallcuíse: “Picácué pidacúa pacá inuma ituínási ícha idècunitàacá úbaidaca pirí ubawàidaca ituínási, ùlùacaténá ituínási iwìralè, néese pimàacacué uyáacani idècunitàacá úbaidaca uèpunícawa”, ímaca. Dios ímacaté càì walí wáalíacaténáwa catúulécánaca

iicáca pacá, quéwa iwàwacutácué wáallácawa áiba wawàsi quirita. ¹⁰ Dios ímacaté càì icàlidacaténá walí iwàwacutáanáca wayúudàaca wenàiwica iyúudèyèica wía. Dios ichùulìacaté Moisés itànàanápínaté yái tàacáisi wamànicaténá cayábéeri nalí cawinácaalí yéewáidéyèica wía Dios itàacái iyú. Péemìacué comparación: Asìali ichùnìacaalí cáli nabànacatáipíná, yá iwàwacutá namàacaca yeedáca yàasupínáwa quíiracaalí yái iyacanásica. Càita nacái cawinácaalí yùuluèrica ituínási iwìralè, iwàwacutá namàacaca yeedáca yàasupínáwa. Càita nacái wía yéewáidéyèicuéca pía, Dios imàacaca wasutácuéca píicha wayáapínáwa. ¹¹ Wabànacatécué Dios itàacái piwàwalicu, íná cayábaca wasutácué píicha weedácaténá wàasupínáwa, yái wayáapíná, wabàlepiná nacái, wayamáacatáipíná nacái chái èeri irìcu. ¹² Dios imàacacáiná áibanái yéewáidéyèicuéca pía isutácuéca píichani, yá máini cachàiniwanái Dios imàaca wasutácuéca píichani, wíacáinaté idàbàanéyèicaté icàlidacuéca pirí Jesucristo iináwaná. Quéwa, éwita Dios imàacacáaníta wasutácuéca píicha wayáapínáwa, càicáaníta càmita càì wamànica. Néese wàidenìacaté wàuwichàanáwa wáibaidaca wawèlianápíná wayáawa ipíchanácué báawaca péemìaca Cristo itàacái ìwalìise yái wasutáanácuéca wayáapínáwa píicha.

¹³ Píalíacuéwa naináwaná ìwali, cawinácaalí ìibaidéyèica templo irìcu. Needáca nayáawa templo irìcuíse. Imáanáca, cawinácaalí inuéyèica pìrái iyúwa sacrificio, needáca nalíwa iinási yéenáimi, macái pìrái yéená nanuérica neemácaténáni altar íinata. ¹⁴ Càita nacái Wáiwacali idéca ichùulìaca

cayábáanápíná nàyaça náibaidacalé ìwaliwa namànírica Dios irípiná, cawinácaalí icàlidéeyéica yái tàacáisi cayábéerica, íná cayábaca nasutáca nayáapínáwa wenàiwicanái ícha yeebáidéeyéica Wáiwacali itàacái. Yácata nawèni, níái icàlidéeyéica Dios itàacái. ¹⁵ Quéwa canácatáita càì numànité nùyacaalítécué píapicha, càmita nacái nutànàacué pírí cuyàluta siùca pìacaténácué nulí wawàsi. ¡Máiní casímáica nuwàwa nucàlidacué pírí Dios itàacái mawèníri iyú! ¡Cayába cachàiníwanái nulítáni nuétácaalíwatá ipíchaná nuyamáidaca nucàlidaca Dios itàacái mawèníri iyú!

¹⁶ Càmita cachàini nuicá núawawa ìwalíise yái nucàlidáanáca Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Néese nucàlidacani Cristo ichùuliacáiná núa. ¡Máiní báawéeri yùuwichàacáisi yàanèripináca nùwali càmicaalí nucàlida yái tàacáisica wenàiwicanái irí! ¹⁷ Iná nucàlidacaalíté yái tàacáisica nuíwitáise iyúwa meedátá, yá nuedácaté wenàiwicanái ícha nuwènipináwatá. Quéwa càmita nucàlidani nuíwitáise iyúwa, néese Dioscata yái ichùulièrica nucàlidacani. ¹⁸ Yácata nuwèni yái: Casímáica nuwàwa nucàlidacáiná mawèníri iyúni yái tàacáisica íméerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Càita nucàlidaca mawèníri iyúni: Ewita Dios imàacacáaníta nusutácué pícha nuyáapínáwa nucàlidacáinácué pírí itàacái, càicáaníta càmita càì nusutácuéca píchani.

¹⁹ Ewita càmicáaníta áibanái yàasu wenàiwica núa íbaidéerica mawèníri iyú, càicáaníta numàacaca núawawa càide iyúwa macái wenàiwicanái yàasu wenàiwica íbaidéerica mawèníri iyú

nuyúudàanápíná áibanái wenàiwica manùbéeyéi nawènúadáanápíná náiwitáisewa Cristo irípiná.

²⁰ Nùyacaalí judíonái yáapicha, yá nùyaca càide iyúwa náiwitáise iyáaná nuyúudàacaténá nawènúadaca náiwitáisewa Cristo irípiná. Càita nacái numànica nùyacaalí náapicha níái càmíiyéica judío yeebáidéeyéica tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí bàaluté; yá nùaca Dios icàaluíniná náapicha càide iyúwa náiwitáise iyáaná, yéewacaténá néemlaca nucàlidaca nalí Cristo iináwaná ìwali, éwitacué càmíicáaníta iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná wàacaténá Dios icàaluíniná, wía yeebáidéeyéica Cristo itàacái.

²¹ Càita nacái nùyacaalí náapicha níái càmíiyéica judío, càmíiyéica ìya Moisés yàasu tàacáisi ìwali, yá càmíita numàni iyúwa wenàiwica imàníríca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná, nuwàwacáiná nuwènúadaca náiwitáise Cristo irípiná. Quéwa éwita càmíicáaníta numàni càide iyúwa wenàiwica ìyéerica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná, càicáaníta nuebáidaca mamáalàacata Dios itàacái càide iyúwa Cristo ichùulianá núa.

²² Nùyacaalí áibanái yáapicha càmíiyéica yeebáida tàì íiméeri iyú, yá nuèpùà nùyaca càide iyúwa abéeri néená, nuicá nacái cáimiétaquéri iyú yái náináidáanácawa, càmíita nuicáani naquíniná. Càita nùyaca náapicha nuyúudàacaténá neebáidaca Jesucristo itàacái cachàiníwanái. Iná núalimáidaca nùyaca abédanamata náapicha macái wenàiwica íiwitáaná numànicaténá àta càinácaalí núalimáanáta numànica nuyúudàacaténá abénaméeyéi nawènúadaca náiwitáisewa Cristo irípiná yéewacaténá iwasàaca nía Dios yàasu

yùuwichàacáisi íicha. ²³ Càita numànica yéewacaténá madécaná wenàiwica yéemìaca yái tàacáisi cayábéerica íiméerica Cristo iwasaàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, nuwàwacáiná nacái Dios imànica nulí cayábéeri náapicha níái yeebáidéeyéica Cristo.

²⁴ Péemìacué comparación: Píalíacuéwa ìwali yái napianínácawa carrera ìwali, yá macáita napianícawa, quéwa abéerita yái imawèniadéerica áibanái yeedáca iríwa cawèníiri. Càide iyúwa níái ipianíiyéicawa cachàiníiri iyú carrera ìwali, càita nacái iwàwacutácué píibaidaca Dios irípiná cachàiníiri iyú, píalimáidacué macái pichàini iyúwa pimànicaténá càide iyúwa ichùulianácué pía. Càicué pimàni peedácaténácué piríwa yái cawèníirica Wáiwacali yèeripináca yàasu wenàiwicanái iríwa chènuniré. ²⁵ Chái èeri irícu macáita iwàwéeyéica isàiwicaca deporte needácaténá nalíwa cawèníiri, néewáidacawa cachàiníiri iyú yéewacaténá cachàinica nainá; namàacaca náichawa macái wawàsi imàníirica báawéeri nainá irí. Yá néewáidacawa cachàiníiri iyú needácaténá nalíwa abéeri corona, laurel ibáiná icàyuwaniná. Quéwa báiásíiri corona yèepùaca chuìca ráunamáita, yá imáalàacawa, néese wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái wáibaidaca cachàiníiri iyú Wáiwacali irípináwa weedácaténá walíwa áiba cawèníiri càníirica imáalàawa iyéerica chènuniré. ²⁶ Núacata càníiri iyúwa matuíri ipianícaalíwa éeruwaca, càmita nacái iyúwa áiba inúadáidéeri cáuli meedá. Néese núalácawa càinácaalí Wáiwacali iwàwáaná numànica, yá nuíbaidaca cachàiníiri iyú Wáiwacali irípiná. ²⁷ Nucùaca núawawa, nuiná nacáywa

cachàinìiri iyú ipíchaná numànica nubáyawanáwa, ipíchaná nacái numànica áiba wawàsi càmirica iyúudàa áibanái, càmicáiná nuwàwa Wáiwacali imáisanìaca nuíbaidáanápíná irí quirínama idécanáami nuéwáidaca áibanái.

10

Consejos contra la idolatría

¹ Píacué nuénánáica, picácué piimáicha macái wàawirináimi israelitanái namusúacatéwa profeta Moisés yáapicha Egipto yàasu cáli íicha. Néeseté idècunitàacá nèepunícawa nàacawa manacúali yùucubàa càinávàiri, yáté Dios imàacaca manuíri acalèe yàacawa napíchalépiná yásáidacatenáté alénácaalí iwàwacutá nàacawa. Macáita nèepunícatéwa acalèe yáapíise, catámèeri irìcu ùuléri íicha. Macáitaté nàacawa Moisés yáapicha, yá nachàbacatéwa chuìri cáli ínatabàa Mar Rojo yàasu manuíri úni ìwallabàa. ² Càité macáita abédanama namànicaté náiwitáisewa Moisés yáapicha namànicatenáté iyúwa Moisés ichùullianá nía càide iyúwaté nadéca nacáicaalí nabautizácawa nèepunícáinatéwa Moisés yáapicha acalèe yáapíise, úni ìwallabàa nacái. ³ Càité nacái macáita nayáacaté chènuníiséeri yàacàsi Dios yèericaté nalí, yái pan nacáirica lípidenéericaté maná. ⁴ Macáita nacái nàiracaté úni Dios imàaquéericaté imusúacawa íba yèewíise. Yái Cristo yàacawéeridéericaté yèepunícawa nía, càicanide iyúwa cachàinìiri íba Cristo yàacáinaté nacáuca. ⁵ Quéwaté báawaca Dios iicáca náiwitáise batéwa macáita, ínáté Dios inúaca nía, yá nachéecami icàlàliacatéwa manacúali yùucubàa càinávàiri.

6 Càité nachàbacawa. Dios yùuwichàidacaté nía yéewáidacaténá wía ipíchaná wawàwaca báawéeri càide iyúwaté nawàwáaná báawéeri. 7 Iná picácué pia ídolo cuwáiná yéenáiwana ícàaluíniná càide iyúwaté abénaméeyéi nanúanaté pírái, nayáaca nacái iinási nàacaténá ídolo ícàaluíniná. Càité profeta itànàaca Dios itàacái íiméerica: “Níara wenàiwicaca náawinacatéwa nayáacaténá iinási, yáté nàiraca nacái, néese namichàacatéwa nasàiwicacaténá náapichawáaca, yá naimáca náapichawáaca”, íimaca. 8 Píacué nuénánái, picácué waimá áiba yáapicha càimíchúaca wáinusíwa, càimírira nacái wanìrisíwa, càide iyúwaté abénaméeyéi imànínaté. Yáté veintitres mil namanùbaça néetácawa Dios inúacáinaté nía nabáyawaná ìwalíse. 9 Picácué nacái wáalimáida waicáwa Cristo càide iyúwaté abénaméeyéi namànínaté nabáyawanáwa mamáalàacata néese Dios yùuwichàidacaté nía. Yáté néetácawa àapi iyú Dios ibànuèyéica nèewiré. 10 Picácué picuísá píchawa Dios càide iyúwaté abénaméeyéi nacuísáidacaté Dios, yáté Dios ibànùaca yàasu ángelwa inuérica wenàiwica, yá inúacaté nía.

11 Càité ichàbacawa. Dios yùuwichàidacaté wàawirináimi yéewáidacaténá wía ipíchaná wamànica càide iyúwa namànínaté. Néeseté áibanái profeta natànàacaté Dios itàacái nàalàacaténá wía ipíchaná wamànica wabayawanáwa, wía iyéeyéica siùcade ipíchawáise èeri imáalàacawa. 12 Iná pínáidacaalícuéwa cachàinica píiwitáise, cáalíacáiri nacái, iwàwacutácué piicá píchawa cayába ipíchaná picaláacawa Dios íicha pimànicáichacué

pibáyawanáwa. ¹³ Pidàbacaalícué piwàwaca pimànica pibáyawanáwa, néese piwàwalícué macái èeri mìnánái nachàbaca càiri wawàsi yáalimáidéerica nía namànínapíná nabáyawanáwa. Quéwa cayábéeri Dios íwitàise, imànírica nacái machacàníiri iyú càide iyúwa ímáaná, yá iyúudàapínácué pía ipíchaná pimànica pibáyawanáwa. Iná yéewa pialimácué manuíca pínáidacawa piwàwawa Dios ìwali càmlínápinácué imàaca càulenéri wawàsi yáalimáidaca pía cachàiníwanái ícha yái pialiméericuécá pìdenìaca. Néese càulenéri wawàsi yáalimáidacaalícué pía pimànínapíná pibáyawanáwa, yásí Dios iyúudàacué píawa yéewacaténá pìdenìaca mamáalàacatani ipíchanácué pimànica pibáyawanáwa. Càipíná Dios iyúudàapínácué píawa, íná càmitacué iwàwacutá pimànica pibáyawanáwa.

¹⁴ Iná píacué nuénánái nuwàwéeyéica, picácué placawéerida wenàiwica yèeyéica ídolo cuwáinái yéenáiwana ícàaluíniná. Piyacué déeculé náicha cawinácaalí imàníyéica càì.

¹⁵ Núalíacawa cáiwitáisecuécá pía, íná nutàanicué pirí nuwàwacáinácué pínáidacawa cáalíacáiri iyú ìwali yái núméricuécá pirí. Yásí pialíacuéwa báisícatani.

¹⁶ Macái imanùbaca wamànicaalí Santa Cena, yá wasutáca Dios ícha cayábacaténá imànica walí uva ituní, wàa nacái Dios irí ìwali cayábéeri, yácáiná uva ituní ímáanáca càicanide iyúwa Cristo íraná imusuéricatéwa ícha cruz ìwali wáichawalíná. Macái imanùbaca wàiracaalí yái uva ituníca, yá wásáidaca wàyaca abédanamata Cristo yáapicha, yéetácáinatéwa cruz ìwali wáichawalíná. Macái imanùbaca wayácaalí wáalimáwanama

pan yéená wasubèriadéerica, yá wáasáidaca wàyaca abédanamata Cristo yáapicha, Cristo iiná yùuwichàacáinátéwa cruz iwali wáichawalíná. ¹⁷ Ewita manùbéeyéicáaníta wía, càicáaníta macáita wayáaca abéeri pan yéená macáita wamanùbaca iyúwa. Càita wáasáidaca abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha, éwita manùbéeyéicáaníta wía.

¹⁸ Piwàwalicué Dios ichùuliacaté Israel itaquénáinami bàaluité. Abédanamata namànica náiwitáisewa náapichawáaca nayáacaalíté iinási macáita namanùbaca iyúwa, yái pìráimi nanuéricaté iyúwa sacrificio cáuri Dios irí. ¹⁹ Càmita núuma nàaca Dios icàaluíniná cawinácaalí inuényéica pìrái iyúwa sacrificio ídolo irí. Càmita báisi cáurica yái ídolo cuwáisàiri yéenáiwanáca, íná canáca iwèni meedá. Yá nacái pìrái iinámi neeméerica ídolo irí, cà míirita cachèini áiba iinási íiwitáaná ícha. ²⁰ Néese nuwàwacué píalíacawa nàwali níara áibanái yèeyéica ídolo icàaluíniná. Namàaca iinási iyúwa sacrificio ídolo irí, quéwa càmita nàa Dios icàaluíniná, néese nàaca demonio icàaluíniná. Iná càmitacué nuwàwa piyáaca náapichani idècunitàacá nàaca ídolo ímiétacaná fiesta irícu, ipíchanácué piyaca abédanamata demonio yáapicha, náapicha nacái níara yèeyéica demonio icàaluíniná. ²¹ Càmitacué Dios imàaca pìraca uva ituní Santa Cena yaalí Wáiwacali yàasu copa irícuíse, pìracaalícué nacái demonio yàasu copa irícuíse. Càita nacái càmitacué Dios ibatàa piyáaca piyáacaléwa Santa Cenaca Wáiwacali yàasu mesa iwéré, piyáacaalícué piyáacaléwa nacái demonio yàasu mesa iwéré, aléera namànicataléca fiesta nadécanáami nanúaca

piráí iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwaná icàaluíniná.

22 ¡Picácué wamàni càì ipíchanácué máini báawaca Wáiwacali iicáca wáiwitáise! ¡Picácué wayúunáida cachàiniwanáica wía Wáiwacali íchawa! Canáca yéewaná wamànica irí càiri báawéeri wawàsi.

La libertad y el amor cristiano

23 Abénaméeyéi nacàlidaca: “Càmicaalí Dios imáisanla wamànica áiba wawàsi, yásí cayábaca wamànica càinácaalí wawàsi wawàwéerica wamànica”, càì náimaca. Quéwa núumacué pirí, éwita Dios càmicáaníta imáisanla wamànica áiba wawàsi, càicáaníta càmita macáí wawàsi iyúudàa wía, áibanái nacáí. Báisíta Dios imàacaca wamànica càide iyúwa wawàwáaná, càmicaalí báawa yái wawàwéerica wamànica, quéwa càmita macáí wawàsi imàaca wáiwitáise idàwinàacawa Dios íiwitáise iyú weebáidacaténá itàacáí tàì íiméeri iyú, wayúudàacaténá nacáí áibanái neebáidáanápínáni.

24 Picácué wacutácáita wasímáidáanápíná wíawawa meedá, néese wacutácué wayúudàacaténá áibanái nadàwinàidaca náiwitáisewa Dios íiwitáise iyú àta neebáidacataléta itàacáí tàì íiméeri iyú.

25 Piyáacué macáita cawinácaalí iinásica piwènièricuéca nawéndacataléca iinási; picácué pisutá péemlawá nía iwéndéeyéicani píallacaténácuéwa asáisi áibanái inúacaalíte yái piráimica nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwaná icàaluíniná, achúmacáichacué piwàwa ìwali. Dios imàacacué piyáacani íná piwèniacué matuíbanáiri iyúni. 26 Càmitacué iwàwacutá achúmaca piwàwa yàacàsi ìwali Wáiwacali yàasucáiná macáí wawàsi èeri irìcuíríca.

27 Néese áibacaalí càmíiri yeebáida Jesucristo itàacái, imáidacaalícué piyáaca piyáacaléwa yáapicha, piwàwacaalícué nacái piyáaca yáapicha, néese piyáacué macáita yàacàsi yèericuéca piyáa. Picácué nacái pisutá péemlawa nía iinási ìwali píallacaténácuéwa asáisi áibanái inúacaalíté yái pìráimica iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwaná icàaluíniná, achúmacáichacué piwàwa. 28 Quéwa áibacaalícué càì yàalàaca pía: “Yái iinásica, nadéca nanúacani iyúwa sacrificio nàacaténá ídolo cuwáinái yéenáiwaná icàaluíniná”, càicaalícué íma pirí, néese picácué piyáani pimànicáichacué báawéeri irí yái yàalèericuéca pía ipíchaná iwènúadaca íiwitáisewa Dios íicha, càmíicáiná yeebáida tàì íiméeri iyú néese iyúunáidaca Dios imáisanierica wayáaca yái iinásica. 29-30 Abénaméeyéi càmítàacá neebáida tàì íiméeri iyú, íná machawàacaca nánáidacawa. Cáaluca namànica wawàsi càmíricué cáalu pimànica, càmíicáiná náalíawa cayába càide iyúwacué píalíanáwa. Nayúunáidaca báawáanápíná Dios iicáca nía yàacàsi ìwalíise. Quéwa cawàwanátacué piwàwa càì píimaca nulí: “Dios idéca imàacaca numànica càide iyúwa nuwàwáaná càmicaalí báawa yái nuwàwéerica numànica, íná canáca yéewaná áiba imáisaníaca numànicani achúmacáicha meedá iwàwa. Nudéca nùaca Dios irí cayábéeri yàacàsi ìwali, íná canáca yéewaná áiba itàanica báawéeri iyú nùwali nuyáacalé ìwalíisewa”, càicué piwàwaca píimaca cawàwanáta. 31 Báisíta, quéwa péemiacué nulí, nuénánái. Cànácaalícué wawàsi piyáaca, cànácaalícué wawàsi nacái pimànica, pimànicué abéerita yái imàaquéerica áibanái iicáca Dios

cáimiétaquéri iyú. ³² Picácué pimàni wawàsi càì áibanáicaalícué iicá pimànicani yá nacaláacawa Dios ícha, yá namànica nabáyawanáwa, macáita cawinácaalí nía, judíocaalí nía, cà míiyéicaalí judío nía, nía nacái Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ³³ Núa nacái, àta càinácaalí numànica, núalimáidaca nuyúudàaca macái wenàiwica íwitàaná. Càmita nucutá numànicaténá abéerita yái islímáidéeripiná núa, néese nucutáca numànicaténá yái iyúudèeripiná manùbéeyéi wenàiwica, yéewanápiná nawènúadaca náiwitáisewa Cristo irípiná iwasàacaténá nía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha.

11

Las mujeres en el culto

¹ Piyacué nacái càide iyúwa nùyáaná càide iyúwa nacái Cristo ìyáanáté. ² Píacué nuénánáica, iyéeyéica Corinto ìyacàlená irìcu, nadéca nacàlidacuéca nulí piináwaná ìwali. Cayábéeriquéi piwàwalínácuéca núa mamáalàacata, pimànicuéca nacái mamáalàacata càide iyúwa nucàlidáanátécué pírì tàacáisi. ³ Quéwa nuwàwacué píalíacawa áiba wawàsi: Càide iyúwa Dios ichùullaná Cristo, yá Cristo yeebáidaca Dios itàacái, càita nacái Cristo ichùullaca macái asianái yeebáidéeyéica itàacái; néese càide iyúwa Cristo ichùullaná macái asianái yeebáidéeyéica itàacái, yá neebáidaca itàacái, càita nacái macái asianái idènièyéica ínuwa iwàwacutá nachùullaca náinuwa, yá iwàwacutá nacái inanái neebáidaca nàacawéeri itàacáiwa. ⁴ Asialì ibàliacaalí íwítawa idècunitàacá isutáca yáawawa Dios ícha, icàlida nacái tàacáisi Dios

inùmalicúse, càmita yàa Cristo íimiétacaná. ⁵ Quéwa càmicaalí inanái ibàlìa uíwitawa idècunitàcá usutáca Dios íicha, ucàlida nacái tàacáisi Dios inùmalicúse, càmita ùa unìri íimiétacanáwa, néese càica úade iyúwa inanái nàuwisèechúaca íicha íiwita ibáiná macáita. ⁶ Càmicaalí inanái ibàlìa uíwitawa, iwàwacutá udalúaca uíchawa uíwita ibáináwa. Quéwa báicaalí udalúaca uíwita ibáináwa macáita, iwàwacutá ubàllaca uíwitawa. ⁷ Iwàwacutá asìali càmita ibàlìa íiwitawa. Dios idàbacaté idàbáanéeri asìali quèechatécáwa iyúwa Dios iicácanáwa, íná iwàwacutá asianái yáasáidaca cachàinírìca Dios íiwitáise. Quéwa iwàwacutá inanái yáasáidaca cáimiétacanáca unìri. ⁸ Bàalutécáiná Dios idàbacaalíté idàbáanéeri asìalica, càmitaté Dios iwènúada inanái ibàlài yáapi asìali iyú ùacawéeripiná, néese Dios yeedácaté asìali ibàlài yáapi, yá iwènúadacaté yáapi inanái iyú asìali yàacawétúapiná. ⁹ Càmitaté Dios imàni asìali inanái irípiná. Néese Dios imànicaté inanái asìali irípiná. Iná iwàwacutá inanái uebáidaca unìri itàacáíwa. ¹⁰ Dios imànicaté inanái asìali irípiná, íná iwàwacutá inanái ubàllaca uíwitawa, ángelnái iicácáiná úa. ¹¹ Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, cáinináca Dios iicáca wía abédanamata: Asianái càmita nàya isicúa canácaalí inanái, càita nacái inanái càmita nàya isicúa canácaalí asìali. ¹² Ewitaté Dios iwènúadacáaníta asìali ibàlài yáapi idàbáanéechúa inanái iyú, asìali yàacawétúapiná, càicáaníta siùcade asianái imusúaca iicá èeri inanái íicha. Quéwa Dios idàbacaté macáita, wía èeri mìnánáica.

¹³ ¿Càinásicué píináidacawa? ¿Cayábasica inanái usutácaalí Dios íicha càmicaalícáwa ubàlìa uíwitawa?

14 ¿Càmitasica macáita wáalíacawa cáalacaalí asìali íiwita íbáiná idàwinàacawa, yásí báawaca áibanái iicácani? 15 Quéwa cáalacaalí inanái íiwita íbáiná idàwinàacawa, yá casímáica uicácani, úalíacáináwa Dios imàacaca ulí uíwita íbáiná uépùacaténá uíwitawa iyú. 16 Quéwa abénameéyeyéi péenacué iwàwacaalí itàaníca chàinisíiri iyú ìwali yái tàacáisica, càmicáiná nawàwa namànica càide iyúwa núumáanacué pirí, yá nùalàaca nía cachàiníiri iyú namàníinápiná iyúwa núumáaná. Wía apóstolca, macáita nacái Dios yàasu wenàiwicaca yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita wamàni càiri méetàuculéeri wawàsi, iyúwacué pimàníná.

Abusos en la Cena del Señor

17 Siúcade nutànàacué pirí áiba wawàsi ìwali, quéwacué càmita núalimá núumaca cayábéeri pìwali càmicáinácué pimàni cayába. Macái imanùbaca pìwacáidáyacacaalícuéwa, yá pimànicuéca báawéeri piríwáaca, càmitacué piyúudàayacawa. 18 Quéechacáwa nuwàwacué nutànàaca piríni iyúwa áibanái icàlidáanacué piináwaná ìwali. Càí naimaca: Pìwacáidáyacacuécawa pimànicaténá culto, quéwa càmitacué abédanama píiwitáise, íná piwènúadacuéca píiwitáisewa píichawáaca. Batéwa nuínáidacawa báisícani yái naimáanacuéca pìwali. 19 ¡Piwènúadacuéca píiwitáisewa píichawáaca cachànicáinácué piicáca píawawa píichawáaca piwàwacáinácué áibanái náináidacawa abéericatacué pía níái yeebáidéeyéica Cristo itàacái báisíiri iyú! 20 Piseríacuéca píichawáaca, íná éwitacué pìwacáidáyacacáanítawa, càicáaníta càmitacué pimàni Santa Cena machacàníiri iyú càide iyúwa

Wáiwacali iwàwáaná. ²¹ Yàanàcáiná yàasu èericatái piyáacaténá piyáacaléwa píapichawáaca ipíchawáise pimànicuéca Santa Cena, yá ráunamáita piyáacuéca piyáacaléwa méetàucunamata píichawáaca, yái yàacàsi pitéericuéca píapichawa. Néese áibanái catúulécanéeyéica yàanèeyéicué píamísewa canéeyéica irí yàacàsi natéeripiná, yá máapica nía, quéwa áibanái càasuíyéi nacàmaca nàiracáiná manuí uva ituní. ²² Píacué càasuíyéica, ¿cánácué càmita piyáa piyáacaléwa picapèericutawa ipíchawáise cuéca pianàaca? ¿Cánácué báawa piicáca Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái? ¿Cánácué pibáiniada catúulécanéeyéi wenàiwica canéeyéica irí yàacàsi natéeripiná? Piyúunáidacuéca nucàlidáanápiná pirí pimànicuéca cayábéeri. ¡Càmírita! ¡Càmítacué pimàni cayábéeri!

La Cena del Señor

²³ Bàaluité Wáiwacali yéewáidacaté núa càinácaalí iwàwacutáaná wamànica yái Santa Cenaca. Càita nacái nuéwáidacatécué pía: Yátaté catáca, ipíchawáiseté Judas itéca úwinái Wáiwacali Jesús yàatalé náibàacaténáni, yá Wáiwacali yeedáca pan icáapi irìculéwa. ²⁴ Néese idécanáamité yàaca Dios irí cayábéeri pan iwali, yá isubèriadacani. Yá íimaca: “Yácata nuiná yái, yéetéeripinácuécawa píichawalíná ipíchanácué Dios yùuwichàidacuéca pía pibáyawaná iwálísewa. Piyáacuéni yái panca piwàwalíripinácué càinácaalí nuétácawa píichawalíná”, íimaca yái Wáiwacalica. ²⁵ Càité nacái idécanáamité nayáaca nayáacaléwa, yá Jesús yeedáca copa icáapi irìculéwa, abéechúa copa idènièchúa irìcuwa uva ituní. Yá íimaca: “Yái uva ituníca, yácata nuíraná

imusuéripinácawa nuíchawa cruz ìwali pirípinácué, ipíchaná Dios yùuwichàidacuéca pía pibáyawaná ìwalísewa. Yái uva ituníca yáasáidacuéca pirí báisírìcani yái wàlisài wawàsi Dios imànírìca wenàiwicanái yáapicha iwasàacaténá nía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Macái imanùbaca pìiracaalícuéni, piwàwalicué càinácaalí nuétácawa píchawalíná”, ímacaté yái Wáiwacalica. ²⁶ Iná nuénánái, piyáacáinácué yái panca, pìiracáinácué nacái yái uva ituníca, íná píasáidacuéca piacawa áibanái irí càinácaalíté iyú Wáiwacali yéetácawa wáichawalíná cruz ìwali. Pimànicué càì àta Wáiwacali yàanàacataléta àniwa.

Cómo se debe tomar la Cena del Señor

²⁷ Iná macái imanùbaca pimànicaalícué Santa Cena, iwàwacutácué piwàwalica yái pan ímáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali iiná, yá nacái uva ituní copa irícuírìca ímáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali íiraná. Néese abééricaalí péenácué càmita iyáa yái panca cáimiétaquéeri iyú, ìira nacái yái uva ituníca, yá imànica ibáyawanáwa Wáiwacali irí, càmicáiná iicá cáimiétaquéeri iyú Wáiwacali iiná, íiraná nacái. ²⁸ Iná ipíchawáise wayáaca pan, wàira nacái uva ituní copa irícuíse, iwàwacutá wáináidacawa wáalimáwanama wawàwalícuísewa Dios iicápiná asásí iyacaalí áiba báawéeri wawàsi wamànírìca iwàwacutéerica wacàlidaca wáichawa quéechacáwa Dios irí ipíchawáise wayáaca, wàiraca nacái yái Santa Cenaca. ²⁹ Macái imanùbaca wayáacaalí yái panca, wàiracaalí nacái yái uva ituníca, iwàwacutá wawàwalica ímáanáca càicanide iyúwa Wáiwacali iiná, íiraná nacái, yéetácáinatéwa wáichawalíná cruz ìwali. Càmicaalí càì wáináidacawa,

néese wáalimáidaca Dios yùuwichàidáanápíná wíawa. ³⁰ Manùbéeyéi péenácué nadéca namànica càì, íná cáuláicaca nía, machawàacaca nacái nía. Abénaméeyéi nadéca néetácawa. ³¹ Quéwa wáináidacaalíwa wáalimáwanama wawàwalìcuísewa cayába Dios iicápiná asáisí iyacaalí áiba wawàsi báawéeri wamànírìca iwàwacutéerica waçàlidaca wáichawa Dios irí, néese càmita iwàwacutá Wáiwacali yùuwichàidaca wía. ³² Quéwa Wáiwacali yùuwichàidacaalí wía, yá imànica càì yéewáidacaténá wía, wawènúadáanápíná wáiwitáisewa báawéeri íicha, ipíchaná Dios yúucaca wía infierno irìculé náapicha áibanái èeri mìnánái càmlíyéica yeebáida itàacái.

³³ Iná nuénánái, macái imanùbaca pìwacáidáyacacaalícuéwa piyáacaténá piyáacaléwa píapichawáaca, iwàwacutácué picùaca macáita pimanùbacanái yàanàaca. ³⁴ Máinícaalí máapica abéeri péenácué, néese iwàwacutá iyáaca iyáacaléwa icapèe néenitawa, ipíchaná Dios yùuwichàidacuéca pía ìwalíse yái càmlínácuéca piyáaca piyáacaléwa machacànírì iyú macáita pimanùbaca iyúwa, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wenàiwica idènièyéica cayába yàacàsi nayáacáiná nayáacaléwa cadénama ipíchawáise catúulécanéeyéi yàanàaca. Néeni, nùanàapínácaalícué nupáchiaca pía, yá nuchùnìaca áiba wawàsi, yái pisutéericuéca péemlawa núa ìwali pìasu cuyàluta irìcuwa.

12

Los dones espirituales

¹ Píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidaca pírí áiba wawàsi píalíacaténácuéwa ìwali yái chàinisica

Espíritu Santo imàaquérica walí wáalimáwanama, wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa.

² Píalíacuéwa cayába bàaluité càmítacué peebáida Jesucristo itàacái, íná demonionái iméeràidacatécué pía iyúwa máiwitáiséeyéi píacaténáté madécaná ídolo icàaluíniná, níara cuwáinái yéenáiwanáca, càmíiyéica yáalimá itàaníca.

³ Bàaluité càmítacué ídolo iyúudàa pía, íná siùcade nuwàwacué nucàlidaca píriní cànínacaalícué píalimá píalíacawa asáisi wenàiwica itàanícaalí Espíritu Santo inùmalícuíse: Cawinácaalí itàaníiyéica báawéeri iyú Jesús iwali, náimacaalí nacái càmítasa Dios yái Jesúsca, yásí píalíacuéwa càmíta natàaní Espíritu Santo ichàini iyú. Néese áibanáicaalí íma: “Yái Wáiwacali Jesús, yácata Wacuèriná Dios”, càicaalí náima, yásí píalíacuéwa náimaca càiri tàacáisi Espíritu Santo ichàini iyú.

⁴ Càmíta abédanama Espíritu Santo imàaca wáalimáwanama wachàini wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa. Quéwa abéerita yái Espíritu Santo imàaquérica walí ichàiniwa, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ⁵ Càmíta abédanama macáita yái wáibaidacaléca Wáiwacali irípiná, néese wadèniaca wáalimáwanama wáibaidacaléwa méetàucunamata wáichawáaca. Quéwa abéerita yái Wáiwacali ichùulièrica wáibaidáanápíná irí. ⁶ Wadèniaca chàinisi wáalimáwanama Dios imàaquérica walí méetàucunamata wáichawáaca, wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa, quéwa abéerita yái Diosca ichàiniadéerica wía canánama, wamànicaténá macáita yái iwàwéerica wamànica. ⁷ Dios idéca imàacaca macái wáalimáwanama chàinisi yáasáidéerica wadèniaca Espíritu Santo, wía

yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái yéewanápiná wayúúdàayacacawa. ⁸ Espíritu Santo ichàiniadaca abénaméeyéi wéená yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái natàanicaténá cáaliacáiri iyú nàalàacaténá áibanái. Néese Espíritu Santo ichàiniadaca áibanái wéená néewáidacaténáwa cachàiníiri iyú nacàlidáanápiná Dios itàacái cayábéeri iyú áibanái irí. ⁹ Espíritu Santo ichàiniadaca nacái abénaméeyéi wéená manuicaténá náináidaca nawàwawa Dios ìwali neebáidacaténá tàì íméeri iyú. Ichàiniadaca nacái abénaméeyéi nachùnìapíná cáuláiquéeyéi. ¹⁰ Espíritu Santo ichàiniadaca nacái áibanái wéená namàníinápiná wawàsi càníiri wenàiwica idé imànica. Aibanái wéená nacái Espíritu Santo ichàiniadaca nía nacàlidacaténá tàacáisi Dios inùmàlicúise. Espíritu Santo nacái imàacaca áibanái wéená yáaliacawa càirínácaalí wenàiwica icàlidaca ìyaca tàacáisi báisiiri iyú Espíritu Santo inùmàlicúise, yá nacái càirínácaalí icàlidaca ìyaca cachìwéeri tàacáisi demonio inùmàlicúise. Aibaalí nacái Espíritu Santo imàaca abénaméeyéi wéená itàaníca áiba tàacáisi iyú càníirica èeri mìnánái itàacái. Espíritu Santo ichàiniada nacái áibanái wéená yéewanápiná nacàlidaca walíni watàacái iyú càinácaalí ímáaná yái tàacáisica áibanái icàlidéerica càníirica èeri mìnánái itàacái iyú. ¹¹ Abéerita Espíritu Santo imàaquéerica walí chàinisi wáibaidacaténá Wáiwacali irípináwa. Yá Espíritu Santo iwacùaca walí chàinisi wáalimáwanama càide iyúwa iwàwáaná.

Todos pertenecemos a un solo cuerpo

¹² Péemìacué comparación: Wainá idènìaca ìwalíséeriwa madécaná: níái wacáapica, wacàwa

nacái, wàabàli nacái, watuí nacái, wàuwí nacái, madécaná áiba ìwalíséeri nacái. Quéwa éwita wainá idèniacáníta ìwalíséeriwa madécaná, càicáaníta abéericatani, yái waináca. Càica ímaca yái comparaciónca. Uwé, wía yeebáidéyeyéica Cristo itàacái, càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica cháí èeri irícu. Càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná idèniáná ìwalíséeriwa madécaná, càita nacái ìyaca madécaná wééná, madécaná wenàiwica íiwitáaná nacái. ¹³ Càica wíade iyúwa abéeri wenàiwica iiná, yácáiná Espíritu Santo abédanamata imànica wáiwitáise wáapichawáaca, macái wía judíocaalí wía, càita nacái càmiíyeyéica judíocaalí wía, càita nacái áibanái yàasu wenàiwicacaalí wía, càita nacái yèepuniíyeyéicaalíwa máiwacalináwaca wía. Càica wíade iyúwa abéeri wenàiwica iiná. Wabautizáanáwa iyú wáasáidaca abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná, ìyacáiná abéerita Espíritu Santo iwàluèricatéwa wawàwalìculé macáita, wía yeebáidéyeyéica Jesucristo itàacái.

¹⁴ Péemìacué comparación: Abéeri wenàiwica iiná càmita idèniá ìwalíséeriwa abéerita, néese idèniaca ìwalíséeriwa madécaná. ¹⁵ Cawàwanáta yàabàli íima: “Càmíricata núa icáapi, íná canéerica iwèni núa meedá, càmiíricata iiná ìwalíséeri”, càì ímaca cawàwanáta. Quéwa éwita càì ímaca, càicáaníta mamáalàacata iiná ìwalíséericani. ¹⁶ Càita nacái yùuwicaalí càì ímaca: “Càmíricata núa ituí, íná canéerica iwèni núa meedá, càmiíricata iiná ìwalíséeri”, càì ímaca cawàwanáta. Quéwa éwita càì ímaca, càicáaníta mamáalàacata iiná ìwalíséericani. ¹⁷ Iná ituícaalí macáita yái wainácatá, ¿càinásica wáalimá wéemìaca? Càita nacái yùuwicaalí macáita

yái wainácatá, ¿càinásica wáalimá wamìaca pumèníri isàni? ¹⁸ Quéwa Dios idéca imàacaca macái wainá ìwalíséeyéi alénácaalí iwàwa imàacaca nía. ¹⁹ Abéeri ìwalíséericaalí yái waináca macáitatá, yá canáca wainá macáiritá. ²⁰ Báisíta, éwita wainá idènàcáaníta ìwalíséeriwa madécaná, càicáaníta abéerita yái waináca.

²¹ Canáca yéewaná watuí ímaca wacáapi irí càì: “Càmita nuwàwacutá píá”; càita nacái canáca yéewaná wáiwita ímaca wàabàli irí: “Càmita nuwàwacutá píá”. ²² Néese yái wainá ìwalíséeri waiquérica iyúwa machawàaquéri náicha canánama, yácata máiníri wawàwacutáca. ²³ Yá wainá ìwalíséeri cànírica máiní cayábaca iicácanáwa, yáta wamànírica irí cayábéeri wáiyàanápíná ìwali cayába, cawèníri nacái. Yá nacái wainá ìwalíséeri báirica wamàacaca áibanái iicá, yáta iwàwacutéerica wamànica irí cáimiétaquéri iyú cachàiníwanái, wáiyàanápíná ìwali ibàlepiná càiripínáta. ²⁴ Quéwa wainá ìwalíséeri cayábéerica iicácanáwa, càmita máiní iwàwacutá wàaca ímiétacaná, íná càmita wáiyàa ibàle. Càita Dios idéca ichùnìaca wainá wamànicaténá cáimiétaquéri iyú cachàiníwanái irí yái wainá ìwalíséerica waiquérica iyúwa càníri cachàini náicha canánama. Càita ímaca walí yái comparaciónca, wáalícaténáwa càica wíade iyúwa Cristo iiná iyéerica cháì èeri irícu. ²⁵ Dios imàacaca wáyaca càide iyúwa abéeri wenàiwica iiná yéewanápíná abédanamata wáiwitáise wáapichawáaca, yéewanápíná nacái waicáyacacawa catúulécanéeri iyú, yéewacaténá nacái wamànica cayábéeri walíwáaca abédanamata,

wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²⁶ Abéericaalí wéená yùuwichàacawa, yá achúmaca wawàwa macáita. Càita nacái namànicaalí cáimiétaquéri iyú abéeri wéená irí, yásí casímáica wía macáita.

²⁷ Iná macáitacué pía, càicuéca píade iyúwa Cristo iiná iyéerica cháí èeri irìcu, yá píacué canánama píalimáwanama abéeri Cristo iiná ìwalliséerica pía, yái Cristo iináca iyéerica cháí èeri irìcu.

²⁸ Iná Dios iwàwaca wáibaidaca wáapichawáaca Wáiwacali irípináwa, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Quéechacáwa Wáiwacali ibànùaca abénaméeyéi wéená iyúwa apóstolnái, nèepunícáténáwa áibalé nacàlidacáténá Wáiwacali iináwaná ìwali, yéewanápiná áibanái iwènúadaca íiwitáisewa Jesucristo irípiná; abénaméeyéi wéená yàanàaca apóstolnái yáamirìcubàa, níái profetaca icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmaliçuíse. Néese Dios imàacaca áibanái wéená yéewáidaca wenàiwica Dios itàacái iyú, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Dios imàaca nacái áibanái imànica yái càmirica wenàiwica idé imànica; imàaca nacái abénaméeyéi ichùnìaca cáuláiquéeyéi wenàiwica; imàaca nacái abénaméeyéi iyúudàaca áibanái; imàaca nacái abénaméeyéi wéená icùaca wenàiwica; imàaca nacái áibanái itàaníca áiba tàacáisi iyú càmirica èeri mìnánái itàacái. ²⁹ Càmita apóstol macái wía, Wáiwacali ibànuèyéica wacàlidacáténá iináwaná ìwali. Càmita nacái profeta macái wía, icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmaliçuíse. Càmita nacái macái wéewáida wenàiwica. Càmita nacái macái wamànica yái càmirica wenàiwica idé imànica. ³⁰ Càita nacái càmita macái wadènìca Dios ichàini wachùnìanápiná cáuláiquéeyéi.

Càmita nacái macái wataání áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái. Càmita nacái macái wáalíá wacàlidaca cànínacaalí íimáaná yái tàacáisi càmírica èeri mìnánái itàacái. ³¹ Pisutácué Dios ícha manuíwata imàacáanápínacué pírí chàinisi máiníri wamáapùaca náicha canánama, piyúudàacaténacué wía macáita, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Quéwa iyaca áiba wawàsi máiníri cayábaca cachàiníwanái náicha canánama. Siùcade nuéwáidapínacué pía ìwali.

13

El amor

¹ Iyaca áiba wawàsi cayábéeri náicha canánama chàinisi. Yácata cáinináanáca waicáca áibanái wenàiwica. Nutàanícaalí áiba èeri mìnánái itàacái iyú càmíricáwaca nuéwáidawa ìwali, nutàanícaalí nacái ángelnái itàacái iyú, quéwa càmícaalí cáininá nuicáca wenàiwica, yá canéerica iwèni meedá nutàacái càide iyúwa báawéeri sànasi nanúadáidacaalí lata nacáiri, quírápieli nacái. ² Ewita nucàlidacaalí tàacáisi Dios inùmalìcuise, éwita nacái núalíacaalí macái wawàsi ìwali Dios ibèericaté áibanái ícha; éwita nacái nuémíacaalí cànínacaalí íimáaná macái íiwitáaná Dios yáalíacáica; éwita nacái manuícaalí nuínáidaca nuwàwawa Dios ìwali tàì íiméeri iyú nuedácaténá manuúri dúli yàalu íichawa áibacatalépiná, càicáaníta canéerica iwèni núa meedá, càmícaalí cáininá nuicáca wenàiwica. ³ Ewita nuwacùacaalí macáita nùasuwa catúulécaneéyéi irí, éwita nacái numàacacaalí neemáca núa Dios ìwalíise càmíicáiná numéyáawa nuebáidaca itàacái, càicáaníta canéerica iwèni núa meedá, càmícaalí cáininá nuicáca wenàiwica.

4 Cawinácaalí cáininéerica iicáca wenàiwica, yácata yáaliméerica ìidenìaca yùuwichàanáwa matuíbanáiri iyú áibanái imànicaalí irí báawéeri, cà míiricata nacái calúa ráunamáita áibanái yáapicha. Iicáca áibanái ipualé iyúudàanápiná nía. Cà míiricata nacái báawa iicáca íichawa áibanái nàasu cawèníri ìwalíise. Cà míiricata nacái canùmasée, càmicáiná cachàini iicáca yáawawa. 5 Cawinácaalí cáininéerica iicáca wenàiwica, cà míiricata cáimacái iicáca yáawawa, cà míirica nacái imàni áibanái irí báawéeri; cà míirica nacái ichùulla áibanái cachàiníri iyú namànínápíná abéerita càide iyúwa iwàwáaná namànica. Ewita áibanái yáalimáidacáaníta iicáwani, càicáaníta càmita calúani, càmita nacái iwàwali mamáalàacata yái báawéerica áibanái imànírira irí, néese imàacaca iwàwawa íicha. 6 Càmita casímái iicáca wenàiwica namànica nabáyawanáwa nàuwichàidacaténá áibanái, néese casímáica iwàwa iicáca wenàiwicanái iyaca machacàníri iyú. 7 Cawinácaalí cáininéerica iicáca áibanái wenàiwica, cà míiricata icháawàa naináwaná ìwali ráunamáita namànicaalí báawéeri, néese imàacaca iwàwawa nabáyawaná íicha; iicáca nacái macáita wenàiwica iyúwa cayábéeyéipíná ííwitáise; ituíyàa nacái nawènúadánápiná náíwitáisewa namànicaténá cayábéeri; yá ìidenìaca macáita càiripínáta matuíbanáiri iyú, éwita càulenácáaníta íichani.

8 Dios iwàwaca cáinináca waicáca áibanái càiripínáta cháí èeri irícu, áibaalípiná nacái idécanáami èeri imáalàacawa. Yá áibaalípiná cà míiripínáta iwàwacutá wenàiwica nacàlidaca tàacáisi Dios inùmaliçuise. Cà míiripínáta nacái natàaníca áiba tàacáisi iyú cà míirica èeri mìnánái

itàacái. Cà míripináta nacái iwàwacutá néewáidaca wenàiwica Dios yáalíacái ìwali. ⁹ Aibaalípiná Dios imàacapiná nachàbacawa wáicha macáita yái wawàsica, yácáiná éwita Dios imàacacáaníta wáalíacawa siùcade, càicáaníta wáalía yéenáta meedá. Dios imàacaca abénaméeyéi wéená nacàlidaca tàacáisi inùmalìcuíse, quéwa náalimá nacàlidaca yéenáta meedá nacái. ¹⁰ Quéwa Cristo yàanàpinácaalí cachàiníiri íiwitáise yáapichawa, icamalá irìcu nacáywa icùacaténá macáita, yásí wáalíacawa macáita, yá nacái imáalàapinácaawa yái cà míináca wáalíawa cayába siùcade.

¹¹ Péemiacué comparación: Sùmàicaalíté núa, yáté nutàaníca sùmài íiwitáise iyú, càité nacái nuínáidacawa iyúwa sùmài, quéwa idécanáamité béerica núa, yáté numàacaca nuíchawéi sùmàináca nuíwitáise. ¹² Càita nacái wía, wía yeebáidéyéica Jesucristo itàacái cháí èeri irìcu. Siùcade càmita wáalíawa Dios ìwali cayába, quéwa áiba èeriwa, yásí wáalíacawa cayába. Siùcade wáalía wéemíaca yéenáta meedá càinácaalí íimáaná yái Dios yáalíacáica, càide iyúwa waicácaalí wíawawa samànéechúa inàni chapúaca irìculé, quéwa áiba èeriwa waicápiná Dios inàni amaláwaca. Siùcade wáalíacawa yéenáta meedá Dios ìwali, quéwa áiba èeriwa wapíchalépinácáwa, yásí wáalíacawa amaláwaca Dios íiwitáise ìwali càide iyúwa Dios yáalíanáwa wáiwitáise ìwali.

¹³ Càide iyúwa núumáaná, macáita yái chàinisi Dios imàaquéerica walí wáibaidacaténá irípiná, áiba èeriwa Dios imàacapiná nachàbacawa wáicha. Quéwa cà míiyéipináta nachàbawa wáicha níái

máisiba wawàsica: yái weebáidáanáca Jesucristo, yá nacái wáalíanácawa idéca iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, yá nacái cáinináanáca waicáca áibanái. Níái másiba wawàsica canácatáita nachàbawa wáicha, quéwa cachàinica náicha canánama yái cáinináanáca waicáca áibanái.

14

El hablar en lenguas

¹ Píalimáidacué manuísíwata cáinináanápiná piicáca áibanái. Néese pituíyàacué nacái Dios imàacáanápinácué pirí chàinisi píibaidacaténá Wáiwacali irípiná. Cayába cachàiniwanái pituíyàacaalícué Dios imàacáanápiná pirí chàinisi picàlidáanápinácué tàacáisi Dios inùmaliçuise pimanùbacaná itàacái iyúwa, piyúudàacaténácué nía. ² Càì nùumacuéca pirí yácáiná áibacaalí itàaní áiba tàacáisi iyú càmlírìca èeri mìnaná itàacái, càmita iyúudàa nía yàasu tàacáisi iyúwa, néese itàanicáita Dios yáapicha, canácáiná áibanái yáalíaná yéemìacani càinácaalí íimáaná, éwita néemìacáaníta isàna. Espíritu Santo ichàiniadacani icàlidacaténá càiri tàacáisi ibàacanéeri wawàsi ìwali càmlírìca èeri mìnaná itàacái iyú, quéwa itàanica tàacáisi càmlírìca yáalía càinácaalí íimáaná. Iná yái tàacáisi càmita iyúudàa áibanái. ³ Quéwa cawinácaalí icàlidéerica tàacáisi Dios inùmaliçuise pitàacái iyúcué, yáta iyúudàacué pía yéewáidacáinácué pía pidàwinàidacaténá píiwitáisewa Dios íiwitáise iyú cachàinínápinácué píiwitáise Dios ìwali. Yái icàlidéericuéca pirí tàacáisi Dios inùmaliçuise pitàacái iyú, yáta imichàidacuéca píiwitáise, ichàiniadacué nacái piwàwa peebáidacaténácué

Dios tàì íiméeri iyú. ⁴ Cawinácaalí itàaníríca Dios yáapícha áiba tàacáisi iyú càmlíríca èeri m̀nanáì itàacái, yáta ichàiniadéeríca ííwítáísewa Dios ìwali. Quéwa cawinácaalí icàlidéerícuéca pírí tàacáisi Dios inùmalícuíse pitàacái iyú, yáta iyúudàacué pía pidàwinàidacaténá pííwítáísewa Dios ííwítáíse iyú cachàinícaténácué pííwítáíse Dios ìwali, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

⁵ Macáita péenácué idènàacaalí chàinisi itàanícaténá áiba tàacáisi iyú càmlíríca èeri m̀nanáì itàacái, yá cayábaca casímáicáiná nuicáca yái pímaníinácuéca càì. Quéwa cayába cachàiníwanáì nuwàwa picàlidacaalícué tàacáisi Dios inùmalícuíse péenánáì itàacái iyúwa. Cayába cachàiníwanáì yái picàlidáanácuéca tàacáisi Dios inùmalícuíse péenánáì itàacái iyúwa, íícha yái pitàaníinácuéca áiba tàacáisi iyú, càmicaalícáwa nacái picàlidacué nalí càinácaalí íimáaná yái tàacáisi picàlidéerícuéca. Iwàwacutácué picàlidaca nalíni nataacái iyú, píyúudàacaténácué nadàwinàidaca náíwítáísewa Dios ííwítáíse iyú, cachàinícaténá náíwítáíse Dios ìwali. ⁶ Iná nuénánáì nupáchiacaalícué pía, yá nutàanícaalícué pírí áiba tàacáisi iyú càmlíríca èeri m̀nanáì itàacái, yá càmitacué píalía péem̀laca càinácaalí íimáaná nùasu tàacáisi. Numànicaalí càì, néese nùasu tàacáisi càmita iyúudàacué pía. Iná canéeríca iwèni meedá pírícuéni, yái nùasu tàacáisica. Quéwa nucàlidacaalícué píríni machacàníriri iyú pitàacái iyú, yái tàacáisi Dios imàaquéeríca nùalíaca ìwali, nucàlidacaalícué nacái pírí pitàacái iyúni càinácaalí íimáaná yái báisíriri tàacáisica, nucàlidacaalícué nacái pírí tàacáisi Dios inùmalícuíse pitàacái iyú, nuéwáidacaalícué pía

nacái Dios ìwali, yásí nùasu tàacáisi iyúudàacuéca pía, yéwanápinácué peebáidaca Dios itàacái tàì ìiméeri iyú.

⁷ Péemìacué comparación: Napùliacaalí flauta íwa nacáiri namànicaténá música, nanúacaalí arpa nacái, càmicaalí namàni música machacàníiri iyú, néese áibanái càmita náalía néemìaca cawinácaalí música íiwitáanáquéi càì namànica. ⁸ Néeni, nucàlidacué pirí áiba comparación ùwicái ìwali: Aibacaalí ipùlià trompeta imáidacaténá úwinái, càmicaalí ipùlià amaláwaca, néese càmita náalíawa iwàwacutáaná nachùnlaca nacáapisàíwa namànicaténá ùwicái. ⁹ Càitacué nacái pía: Càmicaalícué pitàaní pitàacái iyúwa péewáidacaténá wenàiwica amaléeri tàacáisi iyú náalíerica néemìaca càinácaalí ìimáaná, néese càmitacué náalía néemìaca piasu tàacáisi. ¡Yái tàacáisi picàlidéericuéca nalí càmita iyúudàapíná nía! ¹⁰ Báisíiri iyúcata ìyaca madécaná íiwitáaná èeri mìnánái itàacái cháì èeri irìcu. Nía nacái itàaníiyéica càì náalíaca néemìacani, natàacáicáináni. ¹¹ Quéwa càmicaalí núalía nuémìaca càinácaalí tàacáisi ìimáaná áiba wenàiwica icàlidéerica nulí, yásí nuínáidacawa ìwali áiba cáli néeséericani nùasu cáli íicha. Càita nacái ìináidacawa nùwali càmicáiná núalía nuémìaca càinácaalí itàacái ìimáaná. ¹² Càita nacái pitàanícaalícué áiba tàacáisi iyú, càmíríca èeri mìnánái itàacái, yásí áibanái càmita náalimá néemìaca càinácaalí piasu tàacáisi ìimáaná, yá càmitacué piyúudàa nía. Iná piwàwacáinácué Dios imàacaca pirí chàinisi píibaidacaténácué irípiná cachàiníiri iyú, yá pituíyàacué Dios imàacáanápinácué pirí chàinisi yéewacaténácué piyúudàaca wenàiwica manuísíwata yeebáidéyéica

Jesucristo itàacái nadàwinàidacaténá náiwitáisewa Dios ìwali, neebáidacaténá itàacái tàì íiméeri iyú.

¹³ Iná cawinácaalí wenàiwica Dios imàaquéerica irí chàinisi itàanicaténá áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, iwàwacutá isutáca Dios íicha imàacáanápíná irí chàinisi icàlidacaténáni áibanái irí natàacái iyúwa càinácaalí íimáaná yái tàacáisica.

¹⁴ Càita nacái núa: Espíritu Santo imàacacaalí nusutáca Dios íicha áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, yá nusutáca Dios íicha manuísíwata, quéwa càmita núalíawa càinácaalí nùasu tàacáisi íimáaná. Nutàanícaalí càì, yá càmita nudé nuyúudàaca wenàiwica nùasu tàacáisi iyúwa.

¹⁵ Iná nucàlida pírí càinácaalí numàinínápínáca: Nusutápiná Dios íicha áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, nucántàa nacái Dios irí tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái. Quéwa nusutápiná Dios íicha nacái wenàiwica itàacái iyú, nucántàa nacái Dios irí wenàiwica itàacái iyú.

¹⁶ Càita numànica yácáiná, wàacaalí cayábéeri Dios irí manuísíwata áiba tàacáisi iyú càmírica èeri mìnánái itàacái, néese níái áibanái yéemièyéica wasàna càmicaalí náalíawa néemìacani yái tàacáisica, yá càmita yáalimá abédanama náiwitáise wáapicha iyúwa wàaná Dios irí cayábéeri, càmicáiná náalía néemìacani, càinácaalí íimáaná yái wasutéerica.

¹⁷ Cawàwanáta wàaca cayábéeri Dios irí cayábéeri iyú, quéwa áibanái wenàiwica íiwitáise càmita idé idàwinàacawa Dios íiwitáise iyú, neebáidacaténá itàacái tàì íiméeri iyú, càmicáiná náalía néemìaca càinácaalí wàasu tàacáisi íimáaná. ¹⁸ Nùaca Dios irí cayábéeri nutàanicáiná Dios yáapicha cachàiníwanái píichacué canánama áiba tàacáisi iyú càmírica èeri

mìnanáí itàacái, idècunitàacá nùyaca nulínáamitawa méetàucuta áibanáí ícha nusutácaténá núawawa Dios ícha. ¹⁹ Quéwa culto irìcu, nùyacaalí áibanáí yèewi yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, yásí cayába cachàiniwanáí núumacaalí cinco namanùbaca palabra nataacái iyú náaliérica néemìaca cànácaalí ímáaná nuéwáidacaténá nía ícha yái núumáanáca diez mil namanùbaca palabra áiba tàacáisi iyú càmírica náalía néemìaca cànácaalí ímáaná.

²⁰ Píacué nuénánáica, picácué píináidawa càide iyúwa sùmai íináidáanáwa càmíiyéi yáalíawa cayába. Píyacué càide iyúwa sùmanáí càmíiyéica yáalíawa madécaná báawéeri ìwali. Quéwa píináidacuéwa cáalíacáiri iyú càide iyúwa béeyéi, píalíacaténácué péemìaca yái núuméericuécá píri ìwali yái tàacáisi càmírica èeri mìnánáí itàacáica. ²¹ Bàaluité profeta itànàaca tàacáisi Dios inùmaliçuise. Dios ímacaté: “Nutàanípíná israelitanáí yáapicha quéwa áiba cáli néeséeyéi itàacái iyú. Nubànùpiná càmíiyéi israelitanáí nacàlidacaténá tàacáisi nunùmaliçuise israelitanáí irí, quéwa éwita numànicáaníta càì, càicáaníta níái israelitaca càmita neebáidapíná nutàacáíwa”, ímaca Wacuèriná Dios. ²² Iná wataánícaalí áiba tàacáisi iyú, càmírica èeri mìnánáí itàacái, yá càmita wáasáida Dios ichàini wenàiwicanáí irí yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, néese wáasáidaca Dios ichàini áibanáí irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo ìwali. Quéwa wacàlidacaalí tàacáisi Dios inùmaliçuise wataacái iyúwa, yá càmita wáasáida Dios ichàini áibanáí irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái, néese wáasáidaca Dios ichàini wenàiwicanáí irí yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²³ Néese culto irìcu, píacué yeebáidéeyéica

Jesucristo itàacái, macáicaalícué pitàaníca áiba tàacáisi iyú càmíríca èeri m̀nanái itàacái iyú, yá cawàwanáta áiba wenàiwíca iwàl̀ucawa càmíríca yáalíawa ìwali yái pim̀nínícuéca, áiba nacái càmírí yeebáida Jesucristo itàacái. Yásí néemíacuéca písàna, yá nánáidacawa máiwitáiséeyéicuéca pía macáita. ²⁴ Quéwa macáicaalícué picàlida tàacáisi Dios im̀aquéerica pirí pitàacái iyúwa, yá nacái áibacaalí wenàiwíca iwàl̀uawa càmíríca yáalíawa ìwali yái pim̀nínícuéca, áiba nacái càmíríca yeebáida Jesucristo itàacái, yásí nawàwalíca nadéca namànica nabáyawanáwa, náalíacáiná néemíaca macáita yái picàlidéericuéca, nataacái iyúcáináni. ²⁵ Iná néemíacáináni, yá náalíacawa Dios iicáca náiwitáise, iyúwa nánáidáanáwa nawàwalícuísewa ibàacanéeri iyú áibanái ícha. Yásí nabàlucawa nàulù ipùata iyúwa nàacaténá Dios icàaluíniná, nàacaténá nacái irí cayábéeri. Yá nacàlidapínícué piínáwaná ìwali nacái Dios iyáanácué píapícha báisíiri iyú.

Háganlo todo decentemente y con orden

²⁶ Uwé, píacué nuénánáica, macái imanùbaca pim̀nínícué culto, abénaméeyéi péenácué icántàapíná salmos nàacaténá Dios irí cayábéeri, abénaméeyéi péenácué nacái yéewáida wenàiwíca Dios itàacái iyú, áibanái péenácué nacái icàlidaca tàacáisi Dios im̀aquéerica náalíacawa, áibanái péenácué itàaníca áiba tàacáisi iyú, càmíríca èeri m̀nanái itàacái, áibanái péenácué nacái icàlidaca càinácaalí ímáaná yái tàacáisica. Quéwa, piicácué píichawa cayába yéewanápiná macáita yái pim̀níníricuéca culto irícu iyúudàaca wenàiwíca

nadàwinàidacaténá náiwitáisewa Dios íiwitáise iyú neebáidáanápíná Dios tàì íiméeri iyú, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²⁷ Natàanícaalí culto irìcu áiba tàacáisi iyú cà mírica èeri m̀nanái itàacái, pimàacacué pucháiba itàaníca, áibacaalí ìya, néese pimàacacué máisiba wenàiwica itàaníca abéerinamata. Iwàwacutá nacái áiba ìyaca néré píapichacué icàlidacaténacué pirí cànínacaalí íimáaná, yái tàacáisi nacàlidéerica. ²⁸ Quéwa canácaalí áiba icàlidéeripínacué pitàacái iyúni, cànínacaalí íimáaná yái tàacáisi áibanái iwàwéerica icàlidaca, iwàwacutá masànaca nía culto irìcu, ipíchaná natàaníca áiba tàacáisi iyú. Iwàwacutá natàaníca Dios yáapicha nàyacaalí nalínáamitawa méetàucuta áibanái íicha. ²⁹ Càita nacái nàyacaalí abénaméeyéi péenacué icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmaliçuise, pimàacacué pucháibata itàaníca, áibacaalí ìya, néese pimàacacué máisiba wenàiwica itàaníca abéerinamata. Iwàwacutá áibanái yémìacani yái nacàlidéerica, nàináidacaténáwa cáaliácáiri iyú ìwali, yéewanápiná náaliácawa asáisi báisícaalí natàaníca Dios inùmaliçuise. ³⁰ Quéwa Dios imàacacaalí tàacáisi áiba wenàiwica irí yáawinéericawa néré, yásí yái idàbáanéeri wenàiwicaca iwàwacutá yáawinacawa imàacacaténá áiba icàlidaca nacái nalíni. ³¹ Càita píacué macáita icàlidéeyéica tàacáisi Dios inùmaliçuise, píalimácué picàlidacani abéerinamata yéewanápiná macáita néemìaca cànínacaalí tàacáisi Dios imàaquéerica píaliácawa, nachàiniadacaténá nawàwawa. ³² Cawinácaalí icàlidaca tàacáisi Dios inùmaliçuise náalimá masànaca namànica níawawa ìyacaalí áiba iwàwéerica icàlidaca tàacáisi Dios imàaquéerica irí. ³³ Càita iwàwacutácué

pimànica culto càmicáiná Dios ibatàa macáita nacàlidaca tàacáisi macáita namanùbaca iyúwa, néese imàaca natàanica abéerinamata. Càmita iwàwa wamànica culto canéerica iwèni iyúwa máiwitáiséeyéi. Iwàwacutácué pimànica nacái càide iyúwa macáita Dios yàasu wenàiwica imàníná, níara áibanái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, iwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca. ³⁴ Iná iwàwacutá masànaca inanái culto irìcu. Canáca yéewaná inanái itàanica culto irìcu. Néese iwàwacutá nàaca nàacawéeri ímiétacanáwa, neebáida nacái itàacái, càide iyúwa Dios itàacái ímáaná profeta Moisés itànèericaté. ³⁵ Néeni, inanái nawàwacaalí náaliacawa wawàsi ìwali, iwàwacutá nasutáca néemlawa nàacawéeriwa nacapèe néenitawa, báawacáiná inanái itàanica culto irìcu.

³⁶ Piwàwalicué Dios itàacái càmirica píapicha idàbatéwa. Càmitacué nacái pía abéta yeebáidani. Iná iwàwacutácué peebáidaca càide iyúwa Dios itàacái ímáaná. ³⁷ Báisícaalícué píalimá picàlidaca Dios itàacái wenàiwicanái irí, càita nacái báisícaalícué Espíritu Santo imàacacaté pirí chàinisi cáaliacáicaténácué pía, yásí píaliacuéwa Wáiwacali ichùulicaté nutànàanápínácué pirí yái tàacáisica. Iná iwàwacutácué peebáidacani. ³⁸ Quéwa nàyacaalí abénaméeyéi càmlíyéica iicá nàasu tàacáisi iyúwa Wáiwacali itàacái, picácué péemla nalí, càmicáiná natàaní báisiiri iyú Dios inùmalícuise.

³⁹ Iná nuénánái, pituíyáacué Dios imàacáanápínácué pirí chàinisi picàlidacatená tàacáisi inùmalícuise. Picácué pimáisanla áibanái itàanica áiba tàacáisi iyú càmirica èeri mìnánái

itàacái. ⁴⁰ Quéwa iwàwacutácué pimànica macáita machacànírì iyú culto irìcu, pimàacacué wenàiwica icàlidaca tàacáisi abéerinamata, áiba itàaní áiba yáamíse.

15

La resurrección de Cristo

¹ Siùcade píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidacuéca pirí àniwa piwàwalicaténáni yái tàacásica nucàlidéericatécué pirí, yái tàacáisi ímérica Cristo iwasàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Yácata tàacáisi peebáidéericatécué, siùca nacáide peebáidacuéca pìyacani tàì íiméeri iyú. ² Yásí Cristo iwasàacué píawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha peebáidacaalícué mamáalàacata yái tàacáisi nucàlidéericatécué pirí, báisícaalícué peebáidacaté Cristo itàacái.

³ Quéechaté nucàlidacuéca pirí yái tàacáisi cachàinírì náicha canánama càide iyúwaté Cristo yéewáidáaná núa. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetácatéwa wáichawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca wía wabáyawaná ìwalísewa càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profetanái itànèericaté.

⁴ Nucàlidacatécué pirí nacái nabàllacaté Cristo càlicullì irìculé, quéwa imichàacatéwa yéetácáisi íicha máisiba èeri irìcu càide iyúwaté íimáaná nacái Dios itàacái profetanái itànèericaté.

⁵ Nucàlidacatécué pirí nacái Cristo imàacacaté yáawawa Pedro iicácani, néese imàacacaté yáawawa naicácani, níái doce namanùbaca apóstolca, Cristo ibànuèyéicaté nacàlidacaténa itàacái. ⁶ Néeseté Cristo imàacaca yáawawa naicácani, áibanái quinientos ichàbaníiséyéica

yeebáidéeyéica itàacái. Yá batéwa macáita néená ìyaca siùcade nutànàacaalícáwa yái cuyàlutaca, quéwa abénaméeyéi néená nadéca néetácawa. ⁷ Néeseté Cristo imàacaca yáawawa iméeréeri iicácani, yái Santiagoca, néeseté macáita apóstolnái naicácaté Cristo nacái.

⁸ Néeseté idécanáami imàacaca yáawawa macái áibanái iicácani, yáté átata imàacaca nacái yáawawa nuicácani. Iná nuicáca núawawa càiride iyúwa sùmài càmlíricáwa imusúawa yàasu èri irìcuwa, máinicáináté námíseca Wáiwacali imáidaca núa ibànùacaténá núa iyúwa apóstol.

⁹ Núacata càmlíri cachàini náicha canánama níái apóstolca, Wáiwacali ibànuèyéica nacàlidacaténá iináwaná. Canácaté yéewaná núumaca nùwaliwa apóstolca núa nupiadáidacáináté Dios yàasu wenàiwica, nùuwichàidacaténáté nía, níái yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. ¹⁰ Quéwa Dios idéca imànica nulí cayábéeri mawèníri iyú imáidáanápínáté núa yéewanápínáté apóstolca núa, éwita nùuwichàidacáanítaté yàasu wenàiwica manuísíwata. Yá càmita caná iwèni yái imáidáanáca núa, nuíbaidacáiná irípiná cachàiníwanái macái áibanái apóstol lícha. Quéwa càmita càì numànica nuchàini iyúwa, néese Dios yái imàníríca nulí cayábéeri mawèníri iyú, yácata iyúudèrica núa.

¹¹ Quéwa éwita wáibaidacáaníta Dios irípiná, níái áibanái apóstol, núa nacái, càicáaníta ìyaca áiba wawàsi cachàiníri wáicha canánama, yácata yái tàacáisi wacàlidéericuéca pirí, yái tàacáisi peebáidéericatécué nacái.

La resurrección de los muertos

12 Wadéca wacàlidacuéca pirí Cristo imichàacatéwa yéetácáisi ícha, quéwa abénaméeyéi péenacué náimaca càmítasa wenàiwicanái imichàawa yéetácáisi ícha. Báawéeriquéi nacàlidáanáca càiri cachìwéeri tàacáisi. 13 Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íchatá, néese iwàwacutá nacái wáimaca càmítaté báisi Cristo imichàacawatá. 14 Néese, càmicaalíté báisi Cristo imichàawatá, yá canéerica iwènitáni yái tàacáisica wacàlidéerica. Yá nacái canéerica iwèni meedáni yái peebáidáanáca Jesucristo itàacáitá. 15 Quéwa iyaca áiba wawási báawéeri yáwanái: Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íchatá, néese àta wía apóstolca wadéca wacàlidaca wachìwawa Dios ìwalítá, wacàlidacáiná Dios imichàidacaté Cristo yéetácáisi ícha. Quéwa càmicaalípiná Dios imichàida yéetéeyéimiwatá, néese iwàwacutá wacàlidaca càmítaté Dios imichàida Cristotá. 16 Yácáiná càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawatá, néese càmítaté báisi nacái Cristo imichàawatá. 17 Càmicaalí Cristo imichàacatéwa yéetácáisi íchatá, néese iwàwacutá canéerica iwèni meedátáni yái peebáidáanacuéca Cristo itàacái, yá pìyacuéca mamáalàacata pibáyawaná yáapichawatá. 18 Càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íchatá, néese áibanái yeebáidéeyéimicaté Cristo itàacái ipíchawáiseté néetácawa nadéca náucacawa Dios íchatá. 19 Wadéca wawènúadaca wáiwitáisewa ícha macáita yái èeri irìcuíríca, weebáidáanápiná Cristo itàacái wacúanápiná cayábéeri èerica yàanèeripináca, wáallíacáináwa wamichàanápináwa yéetácáisi ícha. Iná càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa

yéetácáisi íchatá, yá wadéca weebáidaca cachèwéeri tàacáisitá, iwàwacutá nacái áibanái iicáca wía càiyéide iyúwa yùuwichèyèiwa catúulécanéeri iyú cachàini áibanái ícha canánama.

²⁰ ;Quéwa Cristo idéca imichàacawa yéetácáisi ícha báisíiri iyú! Yácata yái idàbáanéericaté imichàacawa yéetácáisi ícha càmiripiná quirínama yéetácawa àniwa. Càita nacái yácata Cristo idàbáanéerica wamanùbacaanái yéenaca, wía manùbéyèica imichèyèipinácawa yéetácáisi ícha càide iyúwa bànacalé imusúacaalíwa cáli irìcuíse wenàiwica yeedácaténá iyacaná manùba. ²¹ Bàaluité wàawirimi Adán, yái idàbáanéericaté wenàiwica, imànicaté ibáyawanáwa, ínáté yéetácáisi iwàlùacatéwa irìculé èeriquéi. Néese Cristo imànicaté cayábéeri càide iyúwa Dios iwàwáaná, íná yéewa idéca iwàlùacawa aléi èeri irìculé yái wamichàanápínacawa yéetácáisi ícha. ²² Macáita wía Adán itaquénáinami wéetápinácawa wadèniacáiná wàawirimi Adán íiwitáise cabáyawanéeriwa. Càide iyúwa macáita wía wadènaná abéeri wàawirimi, yái Adánca, càita nacái wía iyéyèica abédanamata Cristo yáapicha wamichàapínacawa yéetácáisi ícha wadèniacáiná wacáuca wàlisàíwa càmiri imáalàawa. ²³ Quéwa Dios idéca íináidacawa imàacáanápíná wamichàacawa yéetácáisi ícha Cristo yáamíse: Quéechatécáwa Cristo imichàacatéwa càide iyúwa idàbáanéeri needáca iyacanásica nabànacale íchawa. Néese Cristo yàanàapíná àniwa, yásí macáita wamichàapínacawa, wía yàasu wenàiwicaca. ²⁴ Néese èeri imáalàacaalípináwa, yásí Cristo imáalàida nachàini, macái èeri mìnánái icuèrinánáica, demonio íiwacanánái nacái. Néese

idécanaámi Cristo imànica macáita càide iyúwa Dios ichùullánani, yásí Cristo yèepùadapíná macáita Yáaniri Dios iríwa àniwa, Dios icùacaténá macáita. ²⁵ Iwàwacutácáiná Cristo icùaca macáita siucáise de idécunitàacá Dios imawèniadaca macáita Cristo yùuwidenái. ²⁶ Yái wàuwide namáalàidáanáca canánama, yácata yái yéetácáisica; yá Dios imawèniadéeripíná, imáalàidapíná nacái yéetácáisi, iwasàapínacaalí wía yéetácáisi íicha. ²⁷ Dios idéca imàacaca Cristo icùaca macáita, íná yéewa wáalláca ìyaca abéerita cànírica Cristo ichùulla, yái Yáaniricawa yái Diosca. ²⁸ Aibaalípiná idécanaámi Dios imawèniadaca macáita Cristo yùuwidenái, néese Cristo, yái Dios Iirica, imàacapíná yáawawa Dios irí, imànicaténá càiripínáta càide iyúwa Dios ichùulláná, yái imàaquéericaté Cristo icùaca macáita. Yásí Dios icùaca macáita càiripínáta, macáita yái ìyéerica.

²⁹ Néese abénaméeyéi péenácué nadéca neebáidaca Jesucristo itàacái, nawàwacáiná nadèniàca nacáucawa càníiri imáalàawa áiba èeriwa néenánáimi yáapichawa, níara yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Yá nadéca nabautizácawa náasáidacaténá nàyáanápíná àniwa néenánáimi yáapichawa áiba èeriwa. Quéwa càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese canéerica iwèni meedátáni, yái wenàiwicanái ibautizáanácawa nàwalíná. ³⁰ Néeni càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, néese canéerica iwènitáni wèepunícaalíwa wacàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali áibalé nawàwacataléca nanúaca wía macái èeri imanùbaca. ³¹ Báisíta

nuénánái, áibanái iwàwaca inúaca núa macái èeri imanùbaca; càita nacái báisíta máiní casímáica nuicácuéca pía peebáidacáinacué Wáiwacali Jesucristo itàacái. ³² Chá nacái Efeso iyacàlená irìcu nawàwacaté nanúaca núa, níái áibanái càmiyéica yeebáida, caluéyéi cuwèesi nacáiyéi íiwitáise, iwàwéeyéicaté imàdádaca nuèwi. Quéwa càmicaalípiná yéetéeyéimiwa idé imichàacawa yéetácáisi íichatá, yá canéerica iwèni meedátáni yái nùuwichàanácawa Wáiwacali irípiná. Piicácué píichawa cawinácaalí càmiyéica yeebáida yéetéeyéimiwa imichàanápínáwa, náimacáiná càiri cachìwéeri tàacáisi: “Wàacué wayáaca wayáacaléwa cadénama, wàira nacái manuí, táwichacáiná wéetápinácawa, néese canáca wía, canáca nacái yùuwichàidéeripíná wíawa wabáyawaná ìwalíise”, náimaca.

³³ Picácué pimàaca nachìwáidaca pía, néese pìacuéwa náicha, càide iyúwa áiba tàacáisi íimáaná cáaliacáiri iyú: “Wamàacacaalí báawéeyéi íiwitáise yàacawéeridaca wía, yásí namáalàidaca wáicha wáiwitáise cayábéeri”, íimaca. ³⁴ Pìwènúadacué píiwitáisewa báawéeri íicha pínáidacaténácuéwa cáiwitáiséeri iyú càide iyúwacué iwàwacutáaná pìyaca machacànìiri iyú; yá picácué pimàni quirínama pibáyawanáwa. Càì nùumacué pìrì báicaténácué pía, nùaliacáináwa abénaméeyéicué pèewi càmitàacáwa náalía Dios ìwali báisìiri iyú.

Cómo resucitarán los muertos

³⁵ Abénaméeyéi péenácué càmita neebáida yéetéeyéimiwa imichàanápínáwa yéetácáisi íicha, íná namànica naquíniwa ìwali, yá náimaca: “Càmita náalimá nacáucàacawa, níái yéetéeyéimicawa.

¿Càirínásica chéecáisi íiwitáaná iyú namusúapináwa càliculli irìcuíse?” càì nàimaca naicáanáca.
³⁶ ¡Natàanicáita máiwitáiséeri iyú meedá! Péemiacué comparación: Wabànacaalí bànacalé íimi cáli irìculé, néese bànacalé íimi iwàwacutá ìyaca càiride iyúwa yéetéerimiwa yéewanápiná ìyaca yái bànacaléca. ³⁷ Yái íimi wabànéerica, càmlírita íimi yái imusuéricawa cáli irìcuíse. Wabànacáita bànacalé íimi, cawàwanáta trigo ituíná íimi, càmiccaalí áiba bànacalé íimi nacái. ³⁸ Yái ibaquéricawa Dios yàa iicácanáwa càide iyúwa Dios iwàwáaná. Macái bànacalé íimi íiwitáaná, Dios idéca imàacaca idèniaca bànacalé iicácanáwa càide iyúwa Dios iwàwáaná. ³⁹ Càita nacái iinási càmita abédanamani. Wíá èeri mìnanáca wadèniaca waináwa áiba íiwitáanáta. Cuwéesinái nadèniaca nacái naináwa áibata. Cuiþira iiná, áiba íiwitáanáta nacái. Cubái iiná, áiba íiwitáanáta nacái. ⁴⁰ Càita nacái níara ìyéeyéica chènuniré nadèniaca naináwa áibata íicha yái naináca macáita níái ìyéeyéica cháì èeri irìcu. Quéwa chènuníiséeyéi áibata nadèniaca cayábéeri naicácanáwa èeri irìcuíyéi íicha, yácáiná chènuníiséeyéi iináca icànaca mèlumèluíri iyú. ⁴¹ Càita nacái níái ìyéeyéica capìraléeri cáli íinata. Nadèniaca nacamaláwa áibata. Néese èeri udèniaca ucamaláwa áibata. Néese quéeri udèniaca ucamaláwa áibata. Néese dùlupùta nadèniaca nacamaláwa áibata. Níá nacái dùlupùtaca nadèniaca nacamaláwa méetàucunamata náichawáaca. Càita íimaca comparaciónca.

⁴² Càipiná nacái namichàacawa níái yéetéeyéimicawa. Idécanáami nabàllaca wainámi cáli irìculé, yá wainámi ibadápinácawa, quéwa wainá imichèeripinácawa yéetácáisi íicha, càmlírita

yéewa ibadácawa. ⁴³ Yá nabàliaca wainámi càliculli irìculé, chéecáisi báawéeri iicácanáwa, néese wainá icáuquèeripinácawa icànapiná mèlumèluíri iyú, cayábéeri iicácanáwa. Nabàliaca wainámi machawàaquéeri néese cachàinipinácani yái waináca imichèeripinácawa càliculli ícha. ⁴⁴ Nabàliaca wainámi, cháí èeri irìcuíríca, néese wainá chènuníiséeri imichàapinácawa, iyacáiná wainá èeri irìcuíri, càita nacái iyaca wainá chènuníiséeri.

⁴⁵ Càité profeta itànàaca Dios itàacái bàaluité: “Idécanáamité Dios imànica wàawirimi Adán iiná, yái idàbáanéericaté wenàiwicaca, yaté Dios cáucaté imànica Adán iyacaténaté cháí èeri irìcu iyúwa èeri mìnali”, ímaca yái Dios itàacáica. Quéwa máini cachànica Cristo íiwitáise Adán ícha, yacáiná idécanáamité Cristo yéetácawa, yaté imichàacatéwa yéetácáisi ícha yàacaténá wacáuca cà míiri imáalàawa. ⁴⁶ Siùca càmita wadèni chènuníiséeri iicácanáwa idècunitàacá wàyaca cháí èeri irìcu. Wadèniaca èeri irìcuíri iicácanáwa quèechacáwa, néesepiná wadèniaca chènuníiséeri iicácanáwa. ⁴⁷ Dios imànicaté cáli ichùmalé wàawirimi Adán iyú, yái aslali idàbáanéerimica. Yaté èeri mìnalicani, yái Adánca. Néeseté Cristo yàanàaca, yaté chènuníiséericani. ⁴⁸ Wía iyéeyéica cháí èeri irìcu, wadèniaca waináwa cháí èeri irìcuíríca càide iyúwaté yái aslali iiná Dios idàbéericaté cáli ichùmalé ícha aslalipiná, yái wàawirimi Adánca. Néese, weebáidacaalí Cristo itàacái wàyacaténá chènuniré, yásí wadèniapiná waináwa chènuníiséeri càide iyúwa Cristo iyáaná, yái chènuníiséerica.

⁴⁹ Càide iyúwacué wadèniáná iicácanáwa yái wàawirimi Adán Dios idàbéericaté cáli ichùmalé

íicha asìalipiná, càita nacái wadèniàpiná iicácanáwa yái Cristo yàanèricaté chènuníise.

⁵⁰ Píacué nuénánáica, nuwàwacué nucàlidaca pírí áiba wawàsi: Yái wainá idènièrica íiranáwa cháí èeri irìcu càmiripiná yéewa iwàlùacawa Dios ìyacàle irìculé Dios icùacataléca macáita, wainá imáalàacáináwa áiba èeriwa. Iná càmita yáalimá iwàlùacawa néré càmicatalépináca imáalàawa.

⁵¹ Quéwacué nuwàwa píaliacawa áiba wawàsi Dios ibèericaté wenàiwicanái íicha, quéwa siùcade imàacaca wáaliacawa. Wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita wéetápináwa canánama, quéwa Dios iwènúadapíná wíawa macáita wàlisanácaténá waicácanáwa.

⁵² Wéemiàpiná trompeta isàna, yái trompeta namáalàidáanáca canánama, yásí abéericúiseta Dios iwàlisàidapíná waináwa ráunamáita càide iyúwa bàli íimacaalí watuí. Yácáiná wéemiàpiná trompeta isàna, yásí namichàacawa càliculí irìcuíse macái yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Namichàapínácawa yéetácáisi íicha nainá wàlisài yáapichawa, càmiyéipiná yèepùà yéetácawa quirínama. Yásí wíaca nacái cáuyéica Dios iwènúadapíná wíawa wàlisanácaténá waicácanáwa.

⁵³ Yácáiná wainá èeri irìcuíríca càmita yéewa ìyaca càiripináta, iná iwàwacutá Dios iwàlisàidaca wainá wadèniacaténá waináwa wàlisài càmiri imáalàawa.

⁵⁴ Néese idécanáami Dios iwàlisàidaca wainá, wadèniacaténá waináwa wàlisài càmiri imáalàawa, yásí wàyapíná càiwade iyúwaté profetanái itànàanáté Dios itàacái bàaluité. Náimaca: “Yái yéetácáisi idéca imáalàacawa. Dios idéca imáalàidaca wáichani, yái wàuwideca yéetácáisica. ⁵⁵ Pía yéetácáisi, càmita quirínama

yéewa pimawèniadaca wía. Pía càliculli, càmita quirínama yéewa piùwichàidaca wía, canácáiná quirínama píwi”, càipiná wáimaca. ⁵⁶ Yái wabáyawanáca iyaca càide iyúwa yéetácáisi íiwica, yácáiná wabáyawaná ìwalíise, iwàwacutácáté wéetáanápínácawa méetàuculé Dios íicha càiripináta. Yá nacái yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí càicanide iyúwa idéca nacáicaalí yàaca wabáyawaná ichàini, wíacáiná wáalíacaalítéwa càinácaalí wawàsi Dios imáisanièri wamànica, néese máinité cachàiniwanái wawàwaca wamànica wabáyawanáwa. ⁵⁷ Quéwa Wáiwacali Jesucristo yéetácátéwa wáichawalíná, íná idéca iwasàaca wía íicha yái wéetáanápínácawa méetàuculé Dios íicha càiripináta; càita nacái Wáiwacali Jesucristo yéetáaná ìwalíise, Dios iyúudàaca wía ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. ¡Iná wàacué Dios irí cayábéeri!

⁵⁸ Iná piacué nuénánáica cáininéeyéica nuicáca, cachànicué píiwitáise, píibaidacué mamáalàacata Wáiwacali irípiná cachàiniwanái, píalíacáinácuéwa cawèníricani, yái píibaidéericuéca Wáiwacali ichàini iyú.

16

La colecta para los hermanos

¹ Siúcade nucàlidacué pirí ìwali yái ofrenda piwacáidéeripínácuéca píbànùcaténácué plata iyúwa ofrenda catúulécanéeyéi irí, níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Piwacáidacué ofrenda càide iyúwa nucàlidáanáté nalí áibanái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia

yàasu cáli íinatéeyéica ìyaca. ² Domingo imanùbaca semana ìwali, macáitacué pía canánama iwàwacutácué pìwacáidaca yéená yái plata peedéericuéca píriwa. Yá picùacué méetàucutani. Iná nùanàapínácaalí néré, càmitacué iwàwacutá pimichàidaca plata picùacaalícué méetàucutani semana imanùbaca. ³ Néese nùanàapínácaalí néré, yásí nubànùaca wenàiwica natécaténá plata Jerusalén iyacàlená nérépiná, cawinácaalí wenàiwica peedéeyéicuéca pèewísewa natécaténá piasu ofrenda néré. Yá nubànùapíná náapicha cuyàluta nalí níara yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái iyéeyéica Jerusalén iyacàlená irìcu, natàidacaténá nía cayába níai péenácuéca píbanuèyèipínácuéca néré. ⁴ Nuínáidacaalíwa cayábaca nùacaalíwa nacái, yásí nàacawa núapicha.

Planes de viaje de Pablo

⁵ Nùapínácuéwa píatalé, yá iwàwacutá nuchàbaca Macedonia yàasu cáli néenibàa. Nudécanáami nuchàbacawa néenibàa, yá nùanàapínácué pìyacàle néréwa Corinto iyacàlená néré. ⁶ Cawàwanátacué nupáchiaca píawa achúma èerita, càmicaalí càì, yá nùyapínácué píapichawa unìabépinama. Néese píalimápinácué piyúudàaca núa nùwacáidacaténá wawàsi numàluwepínáwa alénácaalí iwàwacutápiná nùacawa. ⁷ Càmitacué nuwàwa nupáchiaca pía maléená èeri meedá, néese nuwàwacuéca nùyaca píapicha madécaná èeri Wáiwacali imàacacaalícué nùyaca píapicha. ⁸ Quéwa nuyamáapínácawa cháì Efeso iyacàlená irìcu àta judíonái imànicatalépináta nàasu cultowa ípidenéérica Pentecostés. ⁹ Nuwàwa nuyamáacawa quirítàcáwa cháì, nàyacáiná

madécaná wenàiwica iwàwéeyéica yéemàlaca Jesucristo iináwaná ìwali, íná nuíbaidacáwaca cháí Wáiwacali irípiná, éwita nàyacáaníta nacái madécaná wàuwideca, càmlíyéica iwàwa nuéwáidaca wenàiwica Dios itàacái iyú.

¹⁰ Timoteo yàanàacaalícué pìatalé, pitàidacué cayábani casímáicaténá iwàwa píapichacuéwa. Pimànicué irí cayábéeri íbaidacáiná Wáiwacali irípiná càide iyúwa núa. ¹¹ Iná piicácué píchawa cayába ipíchaná abéeri péenácué caná iwèni iicáca Timoteo. Néese piyúudàacué Timoteo yàasu àyapu ìwali yàanápináwa matuíbanáiri iyú nùatalé, nucùacáiná yàanàaca náapicha níara áibanái wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

¹² Néeni, nudéca nusutáca wawàsi manuísíwata wéenásàiri Apolos ícha yàanápinácué ipáchiaca pía áibanái wéenánái yáapicha. Quéwa siùca càmitàacáwa iwàwa yàacawa. Nésecáwa ipáchiapínácué píawa idènìacatáita wawàsi.

Saludos finales

¹³ Piicácué píchawa cayába. Peebáidacué Jesucristo itàacái tàì íméeri iyú mamáalàacata. Picácué cáalu pía, néese pínáidacuéwa cáiwitáiséeri iyú càide iyúwa béeyéi asíanái. ¹⁴ Macáita yái pimàníricuéca, pimànicué cáininéeri iyúni, piyúudàacaténácué áibanái.

¹⁵ Siùcade píacué nuénánáica, píalíacué naináwaná ìwali níara Estéfanos yéénánáica iyéeyéicuéca píapicha. Níacata idàbánéeyéicaté yeebáidaca Jesucristo itàacái Acaya yàasu cáli ínata. Yá nadéca namàacaca níawawa Dios irí nayúudàacaténácué pía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

¹⁶ Nuwàwacué pimànica càide iyúwa nàalàanácué pía, níái Estéfanos yéenanáica, cawinácaalí nacái inacáiyéica iyúudèyeyéica wenàiwica, íbaidéyeyéica nacái Wáiwacali irípiná.

¹⁷ Casímáica nuwàwa níacáiná áibanái péenácué nadéca nàanàaca nùatalé, níái Estéfanos, Fortunato nacái, Acaico nacái. Nadéca namànica nulí cayábéeri càmíiricué píalimá pimànica canácáinácué pía núapicha. ¹⁸ Nadéca nachàiniadacuéca piwàwa, nuwàwa nacái. Iwàwacutácué piicáca cáimiétaquéeri iyú macái wenàiwica iyéyeyéica càide iyúwa nàyáaná.

¹⁹ Nawàwalicué pía níái ìwacáidáyaquéyeyéicawa yàcalé imanùbaca cháí Asia yàasu cáli ínata, níái yeebáidéyeyéica Jesucristo itàacái. Yái Aquila, úái nacái yàacawétúaca Prisca nawàwalicué pía manuísíwata Wáiwacali ípidená ìwali, náapicha macáita ìwacáidáyaquéyeyéicawa nacapèe irìcu namànicaténá culto. ²⁰ Macáita wenàiwica yeebáidéyeyéica Jesucristo itàacái cháí nawàwalicué pía. Pitàidáyacacuéwa cayábéeri iyú.

²¹ Núa Pablo nutànàacué pirí yái achúméerína tàacáisica nucáapi iyúwa nuwàwalicáinácué pía.

²² Aibanáicaalí càmita cáininá iicáca Wáiwacali Jesucristo, Dios yùuwichàidapiná níawa. ¡Pía, Wáiwacali, plawa sísaara caquialéta!

²³ Nusutácué Wáiwacali Jesucristo ícha pirípinácué imànínápinácué pirí cayábéeri mawèníri iyú. ²⁴ Nuwàwalicué pía manuísíwata cáininácáiná nuicácuéca pía Cristo Jesús ìwalíse.

**El Nuevo Testamento de nuestro Señor
Jesucristo en el idioma piapoco
New Testament in Piapoco**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741